GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din 2026

Chișinău

Pentru modificarea Metodologiei de amalgamare voluntară a unităților administrativ-teritoriale, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 925/2023

În temeiul art. 7 lit. a) din Legea nr. 225/2023 privind amalgamarea voluntară a unităților administrativ-teritoriale (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2023, nr. 318-321, art. 562), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂŞTE:

1. Metodologia de amalgamare voluntară a unităților administrativ-teritoriale, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 925/2023 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2023, nr. 472-473, art. 1155), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1.1. la punctul 5:

1.1.1. subpunctul 2) va avea următorul cuprins:

„2) populația UAT amalgamate trebuie să constituie minimum 3 000 de locuitori, conform datelor oficiale privind populația furnizate de către Biroul Național de Statistică”;

1.1.2. subpunctul 3) se abrogă;

1.2. la punctul 8, subpunctul 2) va avea următorul cuprins:

„2) *capacitate fiscală pe locuitor* – UAT cu cea mai mare capacitate fiscală, calculată ca sumă a veniturilor proprii și a celor colectate din impozitul pe venitul persoanelor fizice în UAT respectivă, raportată la numărul de locuitori ai acesteia, în baza datelor execuției pe ultimul an pentru care există execuție bugetară definitivă, furnizate de către Ministerul Finanțelor;”;

1.3. punctul 10^1 va avea următorul cuprins:

„**10^1.** La determinarea respectării condiției prevăzute la pct. 5 subpct. 2), precum și la aplicarea criteriilor privind selectarea centrului administrativ al UAT amalgamate prevăzute la pct. 8 și 10 se utilizează cele mai recente date oficiale

disponibile la data adoptării deciziilor privind amalgamarea voluntară de către consiliile locale ale tuturor UAT participante la procesul respectiv de amalgamare voluntară.”;

1.4. se completează cu punctul 10^2 cu următorul cuprins:

„**10^2.** Centrul administrativ al UAT amalgamate poate fi selectat cu derogare de la criteriile prevăzute la pct. 8-10 în cazul în care grupul de lucru comun agreează aceasta prin consens, fapt confirmat prin deciziile privind amalgamarea voluntară adoptate de consiliile locale ale UAT participante la procesul respectiv de amalgamare voluntară.”;

1.5. la punctul 12, subpunctul 2) va avea următorul cuprins:

„2) argumentarea succintă a procesului de amalgamare voluntară propus prin prisma respectării condițiilor de bază și a criteriilor prevăzute la art. 5 și 6 din Legea nr. 225/2023 cu privire la amalgamarea voluntară a unităților administrativ-teritoriale și la capitolul II din prezenta Metodologie.”;

1.6. se completează cu punctul 17^1 cu următorul cuprins:

„**17^1.** Consiliul local al UAT vizate poate adopta decizia privind acceptarea propunerii de inițiere a unui proces de amalgamare voluntară recepționate din partea consiliului local al unei alte UAT și după expirarea termenului prevăzut la pct. 17, dar nu mai târziu de aprobarea proiectului de decizie privind amalgamarea voluntară de către grupul de lucru comun, dacă condițiile de bază şi criteriile prevăzute la capitolul II sunt respectate în continuare.”;

1.7. la punctul 21, cuvintele „analiza și” se exclud;

1.8. la punctul 23, după textul „pct.11” se introduce textul „și 16”;

1.9. la punctul 25:

1.9.1. subpunctul 2) va avea următorul cuprins:

„2) UAT selectată în calitate de centru administrativ al UAT amalgamate, determinată în baza criteriilor prevăzute la pct. 8-10 sau prin consens, în modul prevăzut la pct. 10^2. Pentru selectarea centrului administrativ în baza criteriilor prevăzute la pct. 8-10 se va folosi Formularul pentru determinarea centrului administrativ al UAT amalgamate și pentru estimarea transferurilor de la Fondul de amalgamare voluntară a localităților din anexa nr. 1. În cazul selectării centrului administrativ prin consens, la dosarul amalgamării voluntare respective se va anexa procesul-verbal al ședinței grupului de lucru comun privind selectarea prin consens a centrului administrativ, precum și Formularul din anexa nr. 1, completat doar în partea ce ține de estimarea transferurilor de la Fondul de amalgamare voluntară a localităților”;

1.9.2. se completează cu subpunctul 2^1) cu următorul cuprins:

„2[1]) denumirea UAT amalgamate, în cazul în care consiliile locale ale UAT participante decid să propună o denumire diferită de denumirea UAT selectate în calitate de centru administrativ al UAT amalgamate;”;

1.9.3. subpunctul 3) va avea următorul cuprins:

„3) argumentarea respectării, în procesul de amalgamare voluntară respectiv, a condițiilor de bază și a criteriilor prevăzute la capitolul II”;

1.9.4. subpunctul 4) se abrogă;

1.10. la punctul 27, cuvintele „membrii delegaţi de către autorităţile administraţiei publice locale ale tuturor” se substituie cu textul „cel puțin câte un membru din partea fiecărei”;

1.11. la punctul 28, textul „art.11 din Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional. Perioada desfășurării consultărilor publice nu poate fi mai mică de 30 de zile” se substituie cu textul „prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional”;

1.12. la punctul 29, textul „Pornind de la prevederile pct. 28, autoritățile” se substituie cu cuvântul „Autoritățile”;

1.13. punctele 30 și 31 se abrogă;

1.14. la punctul 40, cuvintele „a două treimi din numărul” se substituie cu cuvintele „majorității”;

1.15. punctele 41 și 42 vor avea următoarele cuprinsuri:

„**41.** În cazul în care consiliul local al uneia sau mai multor UAT vizate nu adoptă decizia privind amalgamarea voluntară în cadrul a două ședințe ordinare și/sau extraordinare ori în termen de 45 de zile de la aprobarea proiectului de decizie de către grupul de lucru comun, dosarul privind amalgamarea voluntară este expediat Cancelariei de Stat în modul prevăzut la pct. 43, dacă condițiile de bază și criteriile prevăzute la capitolul II sunt întrunite în continuare. În scrisoarea de însoțire a dosarului de amalgamare voluntară trebuie să fie indicate UAT care nu au adoptat deciziile privind amalgamarea voluntară în cadrul a două ședințe ordinare și/sau extraordinare sau în termenul prevăzut la prezentul punct, precum și informațiile care atestă curgerea termenului respectiv sau neadoptarea deciziei respective la două ședințe ordinare sau extraordinare. În aceste situații, la elaborarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 764/2001 privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova, Cancelaria de Stat va exclude UAT participante la procesul respectiv de amalgamare voluntară care nu au adoptat decizia privind amalgamarea voluntară.

42. Dacă, în cazul survenirii situațiilor prevăzute la pct. 41, procesul de amalgamare voluntară nu mai corespunde condițiilor de bază și criteriilor prevăzute la capitolul II, consiliile locale ale UAT care au adoptat decizia privind amalgamarea voluntară pot expedia propunerea de amalgamare voluntară către alte UAT, cu respectarea condițiilor de bază și a criteriilor respective.”;

1.16. punctul 46 va avea următorul cuprins:

„**46.** În cazul unui aviz negativ, Cancelaria de Stat informează UAT vizate și le remite avizul motivat, care va cuprinde constatările efectuate, neajunsurile identificate, temeiul legal aplicabil, precum și măsurile, modalitatea și termenul de remediere.”;

1.17. la punctul 50, textul „se aplică corespunzător prevederile pct. 46” se substituie cu textul „Adunarea Populară a Găgăuziei informează UAT vizate și le remite avizul motivat, care va cuprinde constatările efectuate, neajunsurile identificate, temeiul legal aplicabil, precum și măsurile, modalitatea și termenul de remediere”;

1.18. se completează cu punctul 56^1 cu următorul cuprins:

„**56^1.** În cazul în care consiliile locale ale UAT participante la procesul de amalgamare voluntară propun Parlamentului o denumire a UAT amalgamate diferită de denumirea UAT selectate în calitate de centru administrativ al acesteia, înregistrarea UAT amalgamate în Registrul de stat al unităților administrativ-teritoriale și al adreselor se efectuează cu reflectarea noii denumiri, în conformitate cu modificările respective din anexa nr. 3 la Legea nr.764/2001 privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova, cu păstrarea IDNO al UAT selectate în calitate de centru administrativ.”;

1.19. punctul 66 se completează cu textul „ , prevăzută la pct. 65”;

1.20. la punctul 68, cuvântul „noi” se exclude;

1.21. la punctul 86, cuvântul „amalgame” se substituie cu cuvântul „amalgamare”, iar textul „din data formării UAT amalgamate în condițiile pct.54” se substituie cu textul „începând cu anul bugetar următor celui în care are loc formarea UAT amalgamate”;

1.22. punctul 92^1 va avea următorul cuprins:

„92^1. La determinarea mărimii transferurilor din Fond, în conformitate cu prevederile prezentului capitol, se utilizează cele mai recente date oficiale privind populația, furnizate de către Biroul Național de Statistică, disponibile la data:

1) aprobării deciziilor privind inițierea procesului de amalgamare voluntară de către consiliile locale ale tuturor UAT participante la procesul respectiv de amalgamare voluntară, în cazul transferurilor prevăzute la pct. 91 subpct. 1);

2) publicării legii de modificare a Legii nr. 764/2001 privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova, prin care are loc comasarea UAT participante la procesul respectiv de amalgamare voluntară, în cazul transferurilor prevăzute la pct. 91 subpct. 2) și 3).”;

1.23. la punctul 94:

1.23.1. la subpunctul 1), textul „pentru UAT care au inițiat un proces de amalgamare voluntară, al căror centru administrativ selectat are o populație de până la 10000 de locuitori:” se substituie cu textul „în cazul în care populația fiecărei UAT participante la procesul respectiv de amalgamare voluntară este mai mică de 10000 de locuitori:”;

1.23.2. la subpunctul 2), textul „pentru UAT care au inițiat un proces de amalgamare voluntară, al căror centru administrativ selectat are o populație de 10000 de locuitori și mai mult:” se substituie cu textul „în cazul proceselor de amalgamare voluntară în care una sau mai multe UAT participante au o populație de 10 000 de locuitori și mai mult:”;

1.24. se completează cu punctul 96^1 cu următorul cuprins:

„**96^1.** Prin derogare de la pct. 96, alocațiile prevăzute în prezenta secțiune pot fi folosite pentru achiziționarea bunurilor, serviciilor și lucrărilor necesare pentru instituirea centrelor unificate de prestare a serviciilor publice în UAT comasate.”;

1.25. la punctul 98 subpunctul 2), cuvintele „conform criteriilor prevăzute” se substituie cu cuvintele „în modul prevăzut”;

1.26. punctul 107 se completează cu cuvintele „sau din alte surse neinterzise de lege”;

1.27. în formulele din punctul 114, cifrele „1000”, în ambele cazuri, se substituie cu cifrele „3 000”;

1.28. punctul 120 va avea următorul cuprins:

„**120.** UAT amalgamate beneficiază de transferuri cu destinație generală pentru susținerea bugetelor locale din cadrul Fondului. Transferurile respective se includ în legea bugetului de stat anual și se acordă până în anul 2030, începând cu anul bugetar următor celui în care are loc formarea UAT amalgamate.”;

1.29. anexa nr. 1 va avea următorul cuprins:

„Anexa nr. 1
la Metodologia de amalgamare voluntară
a unităților administrativ-teritoriale

UAT de nivelul al doilea	Cod ORG1	UAT de nivelul întâi	Numărul total de locuitori*	Numărul total de gospodării casnice**	Veniturile colectate din impozitul pe venitul persoanelor fizice pe teritoriul unității administrativ-teritoriale (lei)*	Venituri proprii (lei)*	Capacitatea fiscală pe locuitor (lei)*	Numărul de gospodării casnice conectate la sistemul public de alimentare cu apă**	Numărul de gospodării casnice conectate la sistemul public de canalizare**	Capacitatea de furnizare a serviciilor publice	Numărul total de elevi în cadrul instituțiilor de învățământ preșcolar, primar și secundar**	Numărul de instituții de învățământ preșcolar, primar și secundar**	Numărul de medici de familie în instituțiile medicale primare**	Scorul preliminar - determinare centru administrativ	Scorul final - determinare centru administrativ	Determinarea centrului administrativ	Distanța până la centrul administrativ (km)
1	2	3	4	5	6	7	8= (6+7)/4	9	10	11= ((9+10)/2)/5	12	13	14	15	16	17	18

Valorile din coloanele marcate cu gri se calculează/generează automat.

*Se utilizează datele oficiale privind populația furnizate de Biroul Național de Statistică și datele din ultimul an pentru care există execuție bugetară definitivă.

**Se utilizează datele furnizate de către autoritățile administrației publice locale.

UAT amalgamată	
Cod Org 1	-
Denumire UAT amalgamată	-
UAT de nivelul al doilea	-
Număr de UAT comasate	-
Număr total de locuitori ai UAT amalgamate	-
Estimarea transferurilor din Fondul de amalgamare a localităților, lei	
Transferuri cu destinație specială pentru pregătirea proceselor de amalgamare voluntară	- MDL
Transferuri cu destinație specială pentru dezvoltarea infrastructurii în UAT amalgamate	- MDL
Transferuri pentru susținerea bugetelor ale UAT amalgamate	- MDL
Total transferuri	**- MDL**”;

1.30. anexa nr. 2 se abrogă.

2. Prin derogare de la pct. 57 și 113 din Metodologia de amalgamare voluntară a unităților administrativ-teritoriale, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 925/2023, în cazul unităților administrativ-teritoriale care se comasează sau care aderă la o unitate administrativ-teritorială amalgamată în perioada de la intrarea în vigoare a prezentei hotărâri și până la alegerile locale generale din 2027, procesele de amalgamare voluntară respective se vor desfășura cu aplicarea următoarelor reguli:

2.1.1. alegerile locale în unitățile administrativ-teritoriale amalgamate se vor desfășura în cadrul alegerilor locale generale din anul 2027, conform prevederilor Codului electoral nr. 325/2022;

2.1.2. la alegerile locale generale din anul 2027, candidaturile a doi membri în componența consiliului electoral al circumscripției electorale din unitatea administrativ-teritorială amalgamată se propun de către consiliul local al unității administrativ-teritoriale de nivelul întâi selectate în calitate de centru administrativ, unde se stabilește sediul consiliului electoral respectiv;

2.1.3. transferurile cu destinație specială pentru dezvoltarea infrastructurii în UAT amalgamate vor fi alocate după publicarea legii de modificare a Legii nr. 764/2001 privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova, prin care are loc comasarea UAT participante la procesul de amalgamare voluntară respectiv.

3. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Cancelariei de Stat.

4. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Prim-ministru **ALEXANDRU MUNTEANU**

NOTĂ DE FUNDAMENTARE
la proiectul hotărârii pentru modificarea Metodologiei de amalgamare voluntară a unităților administrativ-teritoriale, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.925/2023

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul de hotărâre a fost elaborat de Cancelaria de Stat.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Proiectul de hotărâre vine să implementeze modificările operate prin Legea nr.59/2026 pentru modificarea unor acte normative (îmbunătățirea mecanismului de amalgamare voluntară a unităților administrativ-teritoriale) în Legea nr.225/2023 cu privire la amalgamarea voluntară a unităților administrativ-teritorială, prin care a fost îmbunătățit mecanismul de amalgamare voluntară. În acest context, prezentul proiect de hotărâre contribuie la atingerea obiectivelor Strategiei de reformă a administrației publice din Republica Moldova pentru anii 2023-2030, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.126/2023. În special, îmbunătățirea mecanismului de amalgamare voluntară facilitează atingerea obiectivelor din cadrul pilonului IV al strategiei, care urmăresc consolidarea capacității instituționale și administrative a administrației publice locale. Pachetul de modificări legislative/normative operate prin actele normative respective este în concordanță și cu Conceptul reformei administrației publice locale[1] prezentat de secretarul general al Guvernului.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
Cadrul legal actual: Legea nr.225/2023 cu privire la amalgamarea voluntară a unităților administrativ-teritoriale și Metodologia de amalgamare voluntară a unităților administrativ-teritoriale, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.925/2023 (în continuare – Metodologia) permit și reglementează procesul de amalgamare voluntară. La moment, sunt finalizate 2 procese de amalgamare voluntară (or. Leova și comuna Călinești), 405 de decizii de inițiere și 500 de comunități care și-au manifestat interesul față de procesul de amalgamare.

[1] https://primariiputernice.gov.md/sites/default/files/2026-04/Conceptul%20reformei%20APL.docx.pdf

Guvernul a inițiat, în perioada ianuarie - martie 2026, o serie de consultări publice cu organizațiile de profil: CALM, CALE (Centrul pentru Administrație Locală Europeană), dar și cu societatea civilă, partidele parlamentare, partidele extraparlamentare. De asemenea, au fost organizate discuții în fiecare raion. În total la consultări au participat deja peste 4,500 de persoane. În rezultatul acestor consultări au fost identificare o serie de provocări care tergiversează procesul de amalgamare, și pe care prezenta hotărâre își propune să le soluționeze:

- birocratizarea/documentarea excesivă care nu aduce valoare adăugată procesului de amalgamare;
- reprezentanții potențialelor UAT participante la procese de amalgamare voluntară își doresc să aibă flexibilitate în procesul de selectare a centrului administrativ și de alegere a denumirii UAT amalgamate (cu posibilitatea de a alege o denumire diferită de denumirea centrului administrativ al UAT amalgamate);
- alegerile locale noi în UAT amalgamate aproape de alegerile locale generale din anul 2027 complică procesul, necesită resurse financiare suplimentare și descurajează aleșii locali să susțină amalgamarea;
- limita de distanță între centrul administrativ și UAT participante ar trebui să fie eliminată, pentru ca UAT participante să poată decide în mod autonom formatul cel mai optim, iar practica arată că de obicei această distanță este cu mult sub pragul setat în lege/metodologie.

Simplificarea procesului va permite autorităților publice locale antrenate deja în activitățile corespunzătoare să finalizeze mai operativ procesul de amalgamare voluntară, cu prezentarea dosarului respectiv către Cancelaria de Stat.

3. Obiective urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul de hotărâre privind modificarea Metodologiei de amalgamarea voluntară a unităților administrativ-teritoriale prevede următoarele modificări:

- La pct. 5 subpct. 2), se propune o nouă redacție care **exclude posibilitatea de deviație de 10% de la populația minimă de 3000 de locuitori** ai UAT amalgamate. Această modificare urmează modificarea operată la art. 5, alin. (1) lit. b) din Legea nr. 225/2023 prin care textul „ , de regulă, ” a fost exclus de la condiția de bază privind populația minimă a UAT amalgamate. Această modificare a fost justificată de faptul că în conformitate cu conceptul reformei administrației publice locale lansat recent de Cancelaria de Stat, care a fost prezentat și în plenul Parlamentul în data de 13 aprilie 2026, este propus un prag minim de 3000 de locuitori pentru UAT de nivelul întâi. Articolul 5, alineatul (1), litera b) din Legea nr. 225/2023 prevede (înainte de recenta modificare) printre condițiile de bază o populație minimă a UAT amalgamate, **de regulă,** de minim 3000 de locuitori. Pornind de la această prevedere („de regulă”), metodologia privind amalgamarea voluntară prevede la pct. 5, subpct. 2) posibilitatea

unei devieri de cel mult 10% de la acest prag minim (2700 locuitori). În contextul reformei anunțate a administrației publice locale, această variație de 10%, care este inclusă în metodologie pornind de la textul „ , de regulă , ” din lege va însemna că aceste UAT amalgamate voluntar care vor avea mai puțin de 3000 de locuitori (între 2700 și 3000) vor fi amalgamate normativ pentru că sunt sub pragul minim de populație care va fi inclus în cadrul legal. Pentru a evita aceste complicații și deficiențe, prin recenta modificare a Legii nr. 225/2023 a fost exclusă de la art. 5, alin. (1) lit. b) textul „ , de regulă,”. UAT-urile amalgamate vor avea invariabil mai mult de 3000 de locuitori, astfel fiind evitată necesitatea comasării normative cu alte UAT. În mod corespunzător, urmare a modificărilor legislative în cauză, este exclusă și deviația permisă de 10% de la numărul minim de locuitori de la condițiile de bază din metodologie.

- Abrogarea pct.5 subpct. 3) - adică **excluderea condiției de bază privind distanța de 25 km de la centru administrativ** al UAT amalgamate până la centrul oricărei UAT care o formează, având în vedere că această condiție nu reflectă pe deplin situația reală în teren și constituie o formalitate și complicare a procesul de amalgamare voluntară. Menționăm că în procesul de amalgamare se propune ca serviciile publice să rămână aproape de cetățean, în localitatea sa, fără să fie nevoie de deplasare la sediul primăriei în centrul administrativ al UAT amalgamate. UAT amalgamate vor asigura prestarea serviciilor publice populației din UAT comasate, prin utilizarea diferitor forme, inclusiv prin digitalizarea serviciilor publice și prin Centrele unificate de prestare a serviciilor (CUPS). CUPS-urile vor include, pe lângă serviciile prestate de autoritățile publice centrale, și accesul la serviciile prestate de autoritățile publice locale, etc. Prin introducerea acestor puncte de acces la serviciile locale la sediul fostelor primării comasate, distanța dintre Centrul administrativ și celelalte unități administrativ-teritoriale comasate își pierde actualitatea. Excluderea limitei de distanță este justificată și de experiența internațională. Alte țări, inclusiv Estonia au permis amalgamarea pe distanțe mult mai mari de 25 de km. Mai mult ca atât, spre deosebire de aceste țări, Moldova nu are bariere geografice precum munți, insule, râuri mari care să facă dificilă deplasarea pe distanțe mai mari de 25 km. Subliniem că amalgamarea este un proces voluntar, iar colectivitățile locale trebuie să aibă libertatea de decide formatul/componența clusterului cu care vor să realizeze procesul de amalgamare.

- Modificarea criteriului **„capacitatea fiscală per locuitor”** care stă la baza selectării centrului administrativ al UAT amalgamate. Această modificare se pliază pe modificarea similară din Legea nr. 225/2023, care a fost propusă de asociația autorităților publice locale din Moldova. Capacitatea fiscală urmează să fie calculată ca „ca sumă a veniturilor proprii și a celor colectate din impozitul pe venitul persoanelor fizice în UAT respectivă, raportată la numărul de locuitori ai acesteia [...]”. Actualmente capacitatea respectivă se calculează ca “raport între veniturile colectate din impozitul pe venitul persoanelor fizice pe teritoriul unității administrativ-teritoriale respective şi numărul de locuitori ai acesteia [...]”.

- Modificarea reglementărilor ce țin de **modul de selectare a centrului administrativ al UAT amalgamată.** În această ordine de idei, relevăm că mecanismul aplicat la moment stabilește, imperativ, că selectarea respectivă are loc în temeiul criteriilor stabilite conform, pct.8-10 din Metodologie. Această abordare restrictivă și standardizată producea uneori neînțelegeri și disonanță în rândul participanților la proces, și ca rezultat blocarea luării deciziilor de amalgamare voluntară.

  Astfel, pentru eliminarea unor eventuale blocaje, în acest sens, se propune completarea cu pct.10^2 care ar stabili că centrul administrativ al UAT amalgamate poate fi selectat, prin derogare de la criteriile menționate supra, de către grupul de lucru comun, prin consens, confirmat prin deciziile de amalgamare voluntară. Aceasta a fost una dintre propunerile cel mai des vociferate în cadrul consultărilor organizate de către Cancelaria de Stat menționate mai sus.

- Pct. 17^1 care se propune a fi inclus în metodologie **clarifică faptul că după termenul de 45 de zile invitația lansată de o UAT către altă UAT nu expiră.** Răspunsul negativ tacit poate fi înlocuit de o decizie de acceptare a invitației de participare la procesul respectiv de amalgamare voluntară. E important faptul ca acest răspuns să nu vină prea târziu, când celelalte UAT participante au adoptat deja decizia de amalgamare voluntară.

- **Excluderea „caracteristicii economice”** din lista documentelor care se impun conform pct.12 subpct.2) și pct.25 subpct. 4) la inițierea unui proces de amalgamare și la elaborarea de către grupul de lucru a proiectelor de decizie privind amalgamarea voluntară.

- Completarea Metodologiei la pct.25 cu subpct.2^1, astfel încât **UAT participante la procesul de amalgamare voluntară să poată selecta și propune o denumire pentru UAT amalgamată diferită de denumirea centrului administrativ.** Trebuie să remarcăm faptul că UAT amalgamate vor avea în continuare posibilitatea de atribui UAT amalgamate denumirea centrului administrativ (de regulă). Totuși în cazuri în care UAT participate insistă și ajung la un consens, legea va oferi posibilitatea ca UAT amalgamată să aibă o denumire diferită de denumirea centrului administrativ.

- În timpul consultărilor organizate de Guvern, aleșii locali au informat că prevederile incluse în metodologie dublează prevederile existente în cadrul legal (în special **Legea nr. 239/2008 cu privire la transparența în procesul decizional, HG nr. 96/2016 cu privire la mecanismul de consultare publică cu societatea civilă în procesul decizional, Codul electoral și reglementările CEC** (în cazul referendumului local)). Participanții la consultările publice organizate au obiectat faptul că prevederile actuale din metodologie sunt prea restrictive și nu țin cont de necesitățile și specificul local al fiecărei comunități. Unele comunități preferă adunările generale ale satului, altele obișnuiesc să facă sondaje, pe când un alt grup preferă audieri publice și comunicarea pe platforme digitale. Propunerea lor a fost de exclude aceste prevederi specifice din

metodologie, astfel încât să fie aplicabile prevederile legislației din domeniu, menționate mai sus, iar aleșii și colectivitățile locale să aibă flexibilitatea de a organiza procesul de consultare în dependență de experiențele și specificul propriu. Subliniem faptul că la moment cadrul normativ permite inclusiv organizarea unui referendum local la subiectul amalgamării voluntare (deși calendarul reformei și experiența internațională demonstrează că referendumul local nu este tot timpul cel mai eficient instrument de consultare ca raport dintre resursele de timp și financiare și feedbackul colectat. Comunicarea față în față, sondaje, adunări generale ale satului sunt instrumente la dispoziția APL-urilor la fel, sau chiar, mai eficiente ca respectivul instrument de consultare).
Corespunzător, pentru a facilita și simplifica procesul de consultare publică reglementarea respectivă se va expune într-o redacție generică care stabilește respectarea cadrului normativ în acest domeniu.

- Modificarea pct.40 prin **micșorarea numărului de voturi necesare pentru luarea deciziei de amalgamare voluntară de la 2/3 din numărul consilierilor aleși la majoritatea consilierilor aleși,** ceea ce, în multe cazuri, va debloca procesul de amalgamare voluntară. Prevederea privind majoritatea de două treimi a fost introdusă inițial în legislație având în vedere faptul că procesul de amalgamare voluntară genera, în formula anterioară, organizarea unor alegeri locale noi. Acest fapt implica întreruperea mandatelor aleșilor locali în exercițiu, justificând astfel necesitatea unui consens larg (majoritate calificată), similar procedurii de revocare a primarului. Actualele modificări conceptuale ale cadrului legal prevăd însă că amalgamarea voluntară se va produce fără organizarea unor alegeri locale noi, procesul fiind sincronizat cu alegerile locale generale. Prin urmare aleșii locali își vor exercita mandatele pe întreaga durată pentru care au fost aleși. În absența unui impact asupra duratei mandatelor reprezentanților locali, menținerea pragului de două treimi devine o barieră disproporționată care poate bloca procese administrative de interes public major. Ajustarea majorității de voturi este necesară pentru a asigura coerența normativă și pentru a facilita implementarea procesului de amalgamare.

- De asemenea, se propune redarea pct.41 și 42 într-o redacție nouă, **pentru a clarifica faptul că UAT care au adoptat decizia privind amalgamarea voluntară pot continua procesul** prin transmiterea dosarului către Cancelaria de Stat dacă consiliul local al uneia sau mai multor UAT vizate nu adoptă decizia privind amalgamarea voluntară în cadrul a două ședințe ordinare și/sau extraordinare sau în termen de 45 de zile de la aprobarea proiectului de decizie de către grupul de lucru comun. Totuși acest lucru poate fi realizat doar dacă condițiile de bază și criteriile prevăzute la capitolul II sunt în continuare întrunite. În caz contrar, procesul poate continua doar prin remedierea neajunsurilor (de ex. expedierea propunerii de inițiere a amalgamării voluntare către alte UAT pentru a atinge pragul minim de 3000 de locuitori)ă.

- Conform pct.46, Cancelaria de Stat emite un aviz motivat privind:

1) corespunderea sau necorespunderea iniţiativei de amalgamare voluntară condiţiilor de bază şi criteriilor prevăzute la capitolul II;
2) prezentarea dosarului complet al procesului de amalgamare voluntară, cu toate deciziile privind amalgamarea voluntară aprobate de către consiliile locale ale UAT participante, cuprinzând informaţiile prevăzute la pct.25;
3) respectarea cerinţelor referitoare la consultarea publică a proiectelor de decizie privind amalgamarea voluntară, stabilite la secţiunea a 3-a din capitolul III.
În acest context, se propune o nouă redacție a pct. 46, deoarece au fost exclude cerințele de distanță, caracteristică economică, la examinarea dosarului de amalgamare, în cazul încălcării unuia dintre aceste cerințe, **Cancelaria de Stat prin avizul său** va atrage atenția UAT participante despre necesitatea înlăturării acestora, fără a fi necesar de menționat concret în norma de la pct. 46 în detalii conținutul avizului.

- Ținând cont de faptul că în UAT amalgamate până la alegerile locale generale din 2027 nu vor fi organizate alegeri locale noi, și UAT amalgamate vor fi formate de drept din data alegerilor locale generale respective, se propune modificarea pct.86 și 120, astfel încât **stimulentul financiar pentru susținerea bugetelor locale să fie alocat începând cu următorul an bugetar,** celui în care s-a format UAT amalgamată. Acest lucru va simplifica cu mult administrarea acestui stimulent, care va fi inclus direct în legea bugetară anuală.

- Modificările de la pct. 92^1 clarifică seturile de date care vor fi luate în calcul la determinarea transferurilor de la Fond. Astfel, se utilizează **cele mai recente date oficiale privind populaţia, furnizate de către Biroul Naţional de Statistică**, disponibile la data:

  1) aprobării deciziilor privind inițierea procesului de amalgamare voluntară de către consiliile locale ale tuturor UAT participante la procesul de amalgamare voluntară respectiv, în cazul transferurilor prevăzute la pct.91 subpct. 1);
  2) publicării legii de modificare a Legii nr. 764/2001 privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova, prin care are loc comasarea UAT participante la procesul respectiv de amalgamare voluntară, în cazul transferurilor prevăzute la pct.91 subpct. 2) și 3).

- Modificările de la pct. 94 sunt justificate de faptul **că la momentul solicitării primului stimulent poate încă să nu fie determinat centrul administrativ a** UAT amalgamate.

- Se propune completarea cu pct. 96^1 pentru a permite folosirea **resurselor din primul stimulent inclusiv pentru crearea CUPS**.

- La formulele din pct. 114 se substituie cifra 1000 cu 3000, astfel **stimulentul nr. 2 se triplează.**

- De asemenea, proiectul de hotărâre cuprinde mai multe **dispoziții finale și tranzitorii** pentru punerea în aplicare a unor reglementări specifice pentru procesele de

amalgamare voluntară care vor avea loc până la alegerile locale generale din anul 2027. Astfel, este prevăzut că în cazul unităților administrativ-teritoriale care se comasează sau care aderă la o unitate administrativ-teritorială amalgamată în perioada de la intrarea în vigoare a prezentei hotărâri și până la alegerile locale generale din 2027, procesele de amalgamare voluntară respective se vor desfășura cu aplicarea următoarelor reguli:

a) prin derogare de la pct. 113, transferurile cu destinație specială pentru dezvoltarea infrastructurii în UAT amalgamate vor fi alocate după publicarea legii respective de modificare a Legii nr. 764/2001 privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova prin care are loc comasarea UAT participante la procesul respectiv de amalgamare voluntară;
b) prin derogare de la pct. 57, alegerile locale în unitățile administrativ-teritoriale amalgamate se vor desfășura în cadrul alegerilor locale generale din anul 2027, conform prevederilor Codului electoral nr.325/2022;
c) la alegerile locale generale din anul 2027, candidaturile a doi membri în componența consiliului electoral al circumscripției electorale din unitatea administrativ-teritorială amalgamată se propun de către consiliul local al unității administrativ-teritoriale de nivelul întâi selectate în calitate de centru administrativ, unde se stabilește sediul consiliului electoral respectiv.

Având în vedere importanța continuării procesului de amalgamare, se propune ca prezenta hotărâre să între în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Nu au fost analizate opțiuni de alternativă, deoarece proiectul vine să implementeze modificările operate prin Legea nr.59/2026 pentru modificarea unor acte normative (îmbunătățirea mecanismului de amalgamare voluntară a unităților administrativ-teritoriale) la Legea nr.225/2023 cu privire la amalgamarea voluntară a unităților administrativ-teritoriale.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Proiectul de hotărâre propus va facilita implementarea proceselor de amalgamare voluntară a unităților administrativ-teritoriale, fapt ce se va răsfrânge pozitiv asupra capacităților instituționale și funcționale ale autorităților publice locale, prestării unor servicii publice calitative populației.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Impactul financiar ca urmare a promovării proiectului în cauză rezultă din numărul unităților administrativ-teritoriale care vor participa în procesul de amalgamare voluntară și corespunzător, în cazul formării unor noi unități administrative vor avea acces la stimulentele financiare prevăzute de Metodologie.

Pentru a estima potențialele cheltuieli legate de acordarea celor 3 tipuri de stimulente, au fost făcute calcule pornind de la prezumția că majoritatea primăriilor vor participa în procesul de amalgamare voluntară, mai ales că 776 de primării au o populație mai mică de 3000 de locuitori.

Impactul financiar estimat este de 6491,8 mil lei pentru acordarea celor 3 stimulente financiare.
Costurile financiare estimate pentru cele 3 tipuri de stimulente financiare:

	Stimulentul 1	**Stimulentul 2**	**Stimulentul 3**
Bugetul estimat	107800000	5361533168	1022447700
An bugetar	2026	2027-2028	2028-2030

Stimulentul financiar nr.1 poate fi acordat după luarea deciziei inițiale de amalgamare inițială.
Stimulentul financiar nr.2 va fi posibil de acordat, doar după modificarea Legii 764/2001 (estimat în octombrie 2026).
Stimulentul nr.3 va fi acordat începând cu 01 ianuarie 2028, pe parcursul a 3 ani.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Implementarea proiectului de hotărâre nu are impact asupra sectorului privat.

4.4 Impactul social

Implementarea proiectului de hotărâre va avea impact social pozitiv, având în vedere ridicarea capacităților instituționale și funcționale ale autorităților publice locale, inclusiv creșterea accesului populației la servicii publice de calitate.

4.5. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Implementarea hotărârii nu va avea impactul respectiv.

4.6. Impactul asupra echităţii și egalității de gen

Implementarea hotărârii nu produce impact asupra echităţii și egalității de gen.

4.7. Impactul asupra mediului

Implementarea hotărârii nu va avea impactul respectiv.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislaţia UE

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Proiectul de hotărâre nu conține norme de armonizare a legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Proiectul de hotărâre nu conține norme de armonizare a legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

6. Avizarea şi consultarea publică a proiectului actului normativ
În conformitate cu prevederile art.9 din Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional și pct. 190 din Regulamentul Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.610/2018, anunțul de inițiere a fost publicat pe site-ul web oficial al Cancelariei de Stat, rubrica: https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/16447; https://gov.md/node/991. De asemenea, în scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008, proiectul de hotărâre și nota de fundamentare au fost plasate pentru consultare pe pagina web oficială a Cancelariei de Stat, la compartimentul Transparența decizională, directoriul - Proiecte supuse consultărilor publice, precum și pe portalul particip.gov.md. Proiectul a fost avizat de către Ministerul Finanțelor, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Agenția Servicii Publice, Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru și Comisia Electorală Centrală. Congresul Autorităților Locale din Moldova nu a prezentat avizul în termenul stabilit.
7. Concluziile expertizelor
Proiectul de hotărâre a fost supus expertizei juridice și anticorupție în conformitate cu prevederile art.36 și art.37 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, iar recomandările recepționate au fost luate în considerare la definitivarea acestuia.
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
Proiectul de hotărâre se integrează organic în cadrul normativ, fără a fi necesar de operat alte modificări.
9. Măsuri necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ
Nu este cazul.

Secretar general al Guvernului /semnat electronic/ **Alexei BUZU**

Sinteza
la proiectul hotărârii Guvernului pentru modificarea Metodologiei de amalgamare voluntară a unităților administrativ-teritoriale aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.925/2023

Nr. d/o	Participanții la avizare (expertizare) consultare publică	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
1.	**Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale** *(scr. nr.21-2454 din 06.05.2026)*	De remarcat că, Legea nr.59/2026 pentru modificarea unor acte normative (îmbunătățirea mecanismului de amalgamare voluntară a unităților administrativ-teritoriale) a fost publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2026, nr.186-189, art.157, fapt ce impune completarea referinței legale (art.7 lit. a) al Legii nr.225/2023 privind amalgamarea voluntară a unităților administrativ-teritoriale) din clauza de adoptare a proiectului cu textul „ , cu modificările ulterioare”, precum și actualizarea informației de la pct.2.1. din Nota de fundamentare, referitor la temeiul legal.	**Se acceptă.**
2.	**Agenția Servicii Publice** **(***scr. nr. 01/4312 din 11.05.2026)*	Comunică lipsa propunerilor și obiecțiilor la proiectul dat.	
3.	**Comisia Electorală Centrală** *(scr. nr.CEC-8/10463 din 11.05.2026)*	Comunică lipsa de obiecții sau propuneri la proiect.	

4.	**Ministerul Finanțelor** *(scr. nr. 06/2-03-22-728 din 13.05.2026)*	**La Nota de fundamentare** 1) La pct.2.1, din primul paragraf conținutul din paranteze urmează a fi revizuit în contextul că trimiterea la proiectul de lege deja este adoptat cu nr.59 la 24.04.2026 și în vigoare de la 30.04.2026.	**Se acceptă.**
		În corespundere cu prevederile Anexei nr.1 la Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, lipsește compartimentul 3.2 din Nota de fundamentare – ”3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare”.	**Se acceptă.**
		2) La pct.4.2 (impactul financiar și argumentarea costurilor estimative), după tabelul cu costurile financiare estimate, expunerea nu este descrisă pînă la sfîrșit privitor la stimulentul financiar nr.2, ceea ce creează impedimente în interpretare. Referitor la costurile financiare pentru stimulentul 2, acestea se vor aloca în anii bugetari 2027-2028. Neclaritățile se referă la următoarele momente, și anume: • în cazul în care pentru unitățile administrativ-teritoriale care se comasează sau care aderă la o unitate administrativ-teritorială amalgamată pînă în iulie 2026 se promovează și se adoptă o lege corespunzătoare pentru modificarea Legii nr.764/2001 privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova, în corespundere cu prevederile alin.(3) lit.d) din Art.IV ale Legii nr.59/2026, acordarea stimulentului în cauză după	**Se acceptă.** Fraza respectivă a fost revizuită și definitivată. **Precizare** Chiar dacă legea corespunzătoare pentru modificarea Legii nr.764/2001 privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova va fi aprobată în toamna anului 2026, stimulentul nr. 2 nu se va reuși să fie acordat (de facto alocat) la finele anului 2026. Procedura de oferire a stimulentului respectiv urmează să fie revizuită după clarificarea în Legea

		publicarea legii nominalizate poate avea loc și în anul 2026; • în cazul în care se promovează și se adoptă o lege integră și unică (amalgamare voluntară pînă în iulie 2026 și cea normativă) pentru modificarea Legii nr.764/2001 privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova cel tîrziu în luna noiembrie curent, alocarea stimulentului 2 în anul 2027 este justificată, dar cum se justifică alocarea stimulentului în anul 2028?	bugetară anuală a autorității responsabile de administrarea fondului. Astfel, stimulentul nr. 2 va fi acordat în baza unor propuneri concrete de proiecte, nu vor fi transferați în bugetele locale ale UAT amalgamate în mod anticipat ca o sumă unică. Tot din acest motiv, deoarece alocarea transferului nr. 2 va avea loc etapizat în dependență de progresul proiectelor de investiții finanțate din contul acestui stimulent, anticipăm că efectuarea plăților va continua și în 2028.
		Pentru a impulsiona amalgamarea voluntară a unităților administrativ-teritoriale cu o populație sub 3000 locuitori, se majorează stimulentele financiare (pentru dezvoltarea infrastructurii). Acordarea acestor stimulente este motoul sau generatorul de accelerare, termenul limită de inițiere și adoptare a deciziilor de amalgamare de către consiliile locale fiind iulie 2026. După aceasta urmează determinarea din oficiu a amalgamării normative. Dacă amalgamarea voluntară este un proces continuu, care poate avea loc și după alegerile locale din 2027, și după amalgamarea normativă din toamna anului 2026, nu este clar cum rămâne cu aceste stimulente financiare, se vor mai acorda sau nu? Dacă nu, unde se reglementează	**Precizare.** Cancelaria de Stat este în strânsă comunicare cu clusterele care sunt formate în procesul de amalgamare voluntară și urmărește procesul din prima linie, inclusiv prin intermediul Oficiilor teritoriale ale Cancelariei de Stat. Intenția reformei este să ne asigurăm că toate UAT-le mici vor fi consolidate până în toamna anului 2026.

		acest fapt pentru a nu pune presiune financiară suplimentară pe bugetul de stat?	
		La proiectul de hotărâre 1) La pct.1.6 – completarea cu un punct nou 17^1, care prelungește termenul de validitate de 45 zile a inițiativei lansate de participare la un proces de amalgamare voluntară, chiar dacă se prezumă un răspuns negativ tacit după expirarea acestui termen, punctul de cotitură este termenul de 45 zile. Din acest considerent, nu este clară modalitatea de sincronizare după expirarea termenului de 45 zile dintre Consiliul local al UAT care a recepționat propunerea de participare la amalgamare și Grupul de lucru comun, pentru încadrare pînă la aprobarea deciziei de amalgamare. Nota de fundamentare prevede că completarea dată va stabili că inițiativa lansată nu expiră. Totuși, există o limită după care procesul lansat este ireversibil, iar UAT-urile care nu au acceptat propunerile de participare vor rămîne în afara procesului, deoarece intervine în scurt timp amalgamarea normativă. Din acest considerent, ar fi oportun de stabilit un termen rezonabil în cazul în care Grupul de lucru comun tergiversează aprobarea deciziei de amalgamare în afara termenului concret reglementat.	**Nu se acceptă.** În cadrul procedurii actuale este aceeași situație, consiliile locale ale UAT vizate pot să adopte o decizie de inițiere a amalgamării voluntare/acceptare a invitației din partea consiliului local al unei alte UAT și după expirarea termenului de 45 de zile. Norma de la pct. 17 din metodologie a fost gândită ca o procedură de deblocare, nu ca o interdicție de examinare ulterioară, dacă nu e târziu. Procesul de amalgamare voluntară devine ireversibil doar după adoptarea deciziilor privind amalgamarea voluntară de către toate consiliile locale participante, transmiterea dosarului către Cancelaria de Stat, adoptarea legii de modificare a legii respective de modificare a Legii nr. 764/2001 de către Guvern și Parlament. Atâta timp cât consiliul local care nu s-a expus în timp de 45 de zile de la vizare, adoptă ulterior o decizie de acceptare, și restul UAT nu au aprobat încă decizia privind amalgamarea voluntară, aceasta poate fi „repus în termen”. Refuzul „tacit”

			nu înseamnă că autoritatea publică locală respectivă își pierde competența de a se pronunța ulterior. Trebuie de avut în vedere scopul legii și valorile protejate printr-un eventuală decădere din drept. Scopul legii și a metodologiei este de a promova cazurile de amalgamare voluntară, nu de a le refuza sau de a le face imposibile/mai dificile. Atâta timp cât un consiliul local care inițial a „tăcut" se răzgândește la timp (nu mai târziu de adoptarea deciziei de amalgamare de restul UAT participante), asta nu poate decât să fie încurajat și susținut. Trebuie de avut în vedere spiritul legii. Pct. 17 a fost gândit ca o procedură de deblocare, ca restul UAT să poată merge înainte, dacă una sau mai multe consilii locale vizate nu se expun la timp. Dar nu a fost gândită ca o procedură de blocare a răspunsurilor pozitive ulterioare care încă sunt posibile (până la adoptarea deciziei de amalgamare). În consultarea cu unii reprezentanți ai APL au fost identificate situații când pct. 17 era interpretat greșit și neuniform de către APL și chiar de către oficiile teritoriale ale Cancelariei de Stat. Pentru a evita aceste situații, autorii au propus completarea

			metodologiei cu pct. 17[1], care în mod explicit să prevadă posibilitatea acceptării propunerii de inițiere a AV, dacă restul UAT participante nu au aprobat deja decizia de amalgamare (decizia finală).
		2) La pct.1.10. – Legea nr.59 din 24.04.2026 pentru modificarea unor acte normative (îmbunătățirea mecanismului de amalgamare voluntară a unităților administrativ-teritoriale), în contextul accelerării procesului de amalgamare voluntară, nu modifică art.10 alin.(5) din Legea nr.225/2023 cu privire la amalgamarea voluntară a unităților administrativ-teritoriale. Drept urmare, conform legii prenotate, ședința grupului respectiv în cadrul căreia se examinează aprobarea proiectului de decizie privind amalgamarea voluntară este deliberativă dacă la aceasta participă membri delegați de către autoritățile administrației publice locale ale tuturor UAT participante la procesul respectiv de amalgamare voluntară. Mai mult ca atît, Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, la art.3 alin.(4) lit.b) statuează că ”proiectul actului normativ întocmit în temeiul unui act normativ de nivel superior nu poate depăși limitele competenței instituite prin actul de nivel superior”.	**Se acceptă parțial.** Există o deosebire mică dar cu impact major, între formularea de la art.10 alin.(5) din Legea nr.225/2023 și pct. 27 din metodologie. În Lege, cuvântul „membri” e scris la forma nedefinită/nehotărâtă (cu un „i”), iar în metodologie la forma definită (cu doi de „ii” - membrii). În varianta inițială a proiectului metodologiei[1] a fost inclusă varianta corectă, la forma nedefinită, „membri”, cu un singur „i”. În procesul decizional sau de redactare a proiectului hotărârii/metodologiei, a fost inclusă greșit, contrar intenției autorului, forma definită a cuvântului (membrii). În forma nedefinită a cuvântului membri înseamnă că ședința este deliberativă dacă la ea participă cel puțin câte un membru de la fiecare UAT participantă (membri, nu

[1] https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-de-initiere-a-proiectului-hotararii-de-guvern-cu-privire-la-aprobarea-metodologiei-de-amalgama/11110

		Reieșind din argumentele expuse, modificările propuse la pct.27 din Metodologie categoric nu pot fi acceptate, chiar dacă acestea justifică scopul urmărit.	membrii). Forma definită, cea inclusă în mod eronat în metodologie, înseamnă că pentru a fi deliberativă, la ședința grupului de lucru trebuie să participe absolut toți membrii grupului de lucru. Este o abordare greșită, or nici ședința consiliului local, a parlamentului sau a altui organ colegial nu cere prezență absolută. Or, experiența arată că unele UAT-uri participante au delegat în grupul de lucru 13 membri (toți consilierii plus primarul și secretarul consiliului local).
		3) La pct.1.18. - expunerea într-o redacție nouă a pct.62 din Metodologie, cu referință la necesitatea elaborării și aprobării organigramei, statului de personal, schemei de încadrare etc. în contextul, fie a rectificării bugetului local al UAT amalgamate, fie, după caz, a elaborării și aprobării bugetului local al UAT amalgamate pentru noul an bugetar, apar careva neclarități esențiale, și anume: • de ce o UAT amalgamată urmează să-și rectifice bugetul local, totalizînd UAT comasate, dacă legea corespunzătoare pentru modificarea Legii nr.764/2001 privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova se pune în aplicare la data expirării mandatului aleșilor locali, iar alegerile locale în unitățile administrativ-teritoriale amalgamate se vor desfășura în	**Se acceptă.** Se exclude pct. 1.19 din proiectul de HG (modificarea la pct.62 din metodologie)

		cadrul alegerilor locale generale din anul 2027 conform prevederilor Codului electoral nr.325/2022 (reglementări prevăzute la Art.IV din Legea nr.59/2026)? • conform conceptului de reformă a APL, procesul de amalgamare voluntară se va stopa în luna iulie 2026 (data limită de aprobare a deciziilor de amalgamare voluntară de către consiliile locale), astfel că pînă la alegerile locale generale din 2027 atît UAT comasate, cît și cele amalgamate vor activa în regim normal, cu bugete și autorități (consilii și primar) distincte, iar obligativitatea revizuirii structurii organizaționale cu activitățile conexe vor reveni APL nou alese din cadrul UAT amalgamate voluntar. Reieșind din cele expuse, formularea propusă a pct.62 în redacție nouă nu poate fi acceptată, cu atît mai mult că secțiunea dată se referă strict doar la transferul de personal și reorganizarea instituțională, fără ingerințe ce țin de procesul bugetar.	
		4) La pct.1.20. – avînd în vedere că în UAT amalgamate pînă la alegerile locale generale din 2027 nu vor fi organizate alegeri locale noi, similar excluderii cuvîntului ”noi” de la pct.68, ar fi oportun de exclus acest cuvînd și din celelalte reglementări din metodologie în care se regăsesc aceste referințe (ex: 92^5, 113).	**Nu se acceptă.** Procedura actuală de amalgamare voluntară fără alegeri locale noi are caracter derogatoriu. Amalgamarea voluntară a UAT care vor avea loc după 2027 se va desfășura după regulile generale - adică vor fi organizat alegeri locale noi în UAT amalgamate. Suplimentar, procedura de acordare și administrare a stimulentelor financiare va fi suplimentar revizuită în

			perioada următoare după clarificarea în legislația primară care este autoritatea publică responsabilă de administrarea fondului de amalgamare voluntară a localităților.
		5) La pct.1.22. – sunt necesare careva clarificări la aplicarea prevederilor de la subpct.2) a redacții noi a pct.92[1] în partea ce ține de referința ”pct.91 subpct. 3)”. Din informația primită de la Biroul Național de Statistică, în conformitate cu lucrarea nr.8 Secțiunea 1 a Cap.VI al Programului de lucrări statistice pentru anul 2026, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.758/2025, datele privind numărul populației cu reședință obișnuită în profil teritorial (la nivel de unități administrativ-teritoriale de nivelul I), la 1 ianuarie 2025 (date precizate) și la 1 ianuarie 2026 (date preliminare) vor fi disponibile nu mai devreme de 05 iunie 2026. Nu este clar dacă Cancelaria de Stat va revizui calculele transferurilor cu destinație generală pentru susținerea bugetelor locale ale UAT amalgamate pentru anii bugetari ulterior (2028-2030), deoarece modificări în numărul populației utilizat la calculele inițiale pot interveni, cu impact direct asupra volumului de transferuri, or, calculele se efectuează o singură dată și sunt valabile pentru toți anii bugetari ulteriori? Similar, Cancelaria de Stat va revizui sau nu volumul transferurilor cu destinație specială pentru dezvoltarea	**Precizare.** Prevederile propuse la pct. 91 și pct. 92[1] clarifică datele statistice care vor fi utilizate pentru determinarea transferurilor aferente procesului de amalgamare voluntară. Astfel, pentru stimulentul 1 se vor utiliza datele oficiale privind populația disponibile la momentul aprobării deciziilor de inițiere a procesului de amalgamare de către toate UAT participante. Pentru stimulentele 2 și 3 se vor utiliza datele oficiale disponibile la momentul aprobării modificărilor la Legea nr. 764/2001. În cazul actual, pentru determinarea stimulentelor 2 și 3 vor fi utilizate datele disponibile la 1 ianuarie 2025. Totodată, în cazul stimulentului 3, mărimea transferului se va stabili o singură dată, în baza datelor disponibile la data aprobării

		infrastructurii în UAT amalgamate până la data alegerilor locale generale din anul 2027 în cazul unităților administrativ-teritoriale care aderă la o unitate administrativ-teritorială amalgamată în temeiul prevederilor alin.(3) din Art.IV. a Legii nr.59/2026, respectiv, pct.115 din Metodologie? În cazul dat, care date privind numărul populației se va lua ca bază: din data publicării legii de modificare a Legii nr.764/2001 sau o dată ulterioară?	modificărilor la Legea nr. 764/2001, și va rămâne neschimbată pentru întreaga perioadă de acordare, respectiv pentru anii 2028, 2029 și 2030, fără recalculări ulterioare, determinate de actualizarea datelor privind populația.
		6) La pct.1.23. – modificarea integrală la pct.94 a enunțului de la subpunctele 1) și 2) în redacția propusă nu se justifică. La moment, divizarea în cele 2 categorii privind mărimea maximă a transferului pentru pregătirea proceselor de amalgamare este condiționată de populația centrului administrativ selectat (de până la 10 000 de locuitori sau de 10 000 de locuitori și mai mult). Divizarea în cauză este prevăzută și la pct.114 din Metodologie, ca o abordare unică. Nota de fundamentare (pct.3.1) statuează că modificările sunt justificate de faptul că la momentul solicitării primului stimulent poate încă să nu fie determinat centrul administrativ a UAT amalgamate. Totuși, modificările propuse mențin plafonul de divizare în cele 2 categorii de 10 mii locuitori, dar condiționate de numărul populației ale UAT participante la procesul de amalgamare. În opinia ministerului, ținînd cont de enunțul pct.94 ”Mărimea maximă a transferurilor pentru pregătirea	**Nu se acceptă.** Cadrul legal în vigoare nu prevede obligarea UAT-lor la etapa de luare a deciziei de inițiere să indice care UAT va fi centrul administrativ. Această obligație apare doar la etapa următoare - când Consiliile Locale aprobă decizia finală de amalgamare voluntară. Modificare propusă vine să corecteze o eroare de procedură în textul inițial. UAT-le au dreptul să solicite stimulentul nr.1 după decizia de inițiere, care trebuie să-i ajute în pregătirea procesului de amalgamare voluntară. Dacă este păstrată formula actuală, scopul stimulentului financiar nr.1 nu poate fi realizat, pentru că la această etapă, în deciziile de inițiere, UAT-le nu indică care UAT va fi centrul administrativ.

		proceselor de amalgamare se determină în funcție de numărul populației viitoarei UAT amalgamate în cauză, și anume:", cel mai justificat și plauzibil ar fi de eliminat în întregime subpunctul 2) și enunțul de la subpunctul 1), dar de păstrat prevederile literelor a)-d) de la acest subpunct. Una din acțiuni pentru excluderea tergiversării și accelerarea procesului de amalgamare cu efect de scară este majorarea stimulentelor financiare (transferurilor cu destinație specială pentru dezvoltarea infrastructurii în UAT amalgamate). Totodată, ținînd cont de eliminarea documentației excesive pentru inițierea și derularea procesului de amalgamare (excluderea caracteristicii economice din lista documentelor impuse) ar fi oportun de revizuit volumele transferurilor pentru pregătirea proceselor de amalgamare voluntară în sensul diminuării acestora.	
		7) La pct.1.24. – completarea cu un punct nou (96^1) cu derogări de la pct.96, prin care se permite achiziționarea bunurilor, serviciilor și lucrărilor pentru crearea CUPS-urilor din contul transferului pentru pregătirea proceselor de amalgamare voluntară nu se justifică. Aceste cheltuieli țin mai mult de etapa post-amalgamare și pot fi stabilite în contextul prioritizării proiectelor și implementării din contul transferurilor pentru dezvoltarea infrastructurii în UAT amalgamate, cu atît mai mult că	**Precizare.** Crearea CUPS-urilor nu este condiționată de modificarea legii 764/2021. CUPS-le vor fi create din timp, începând cu luna iulie 2026 (cu ajutorul suportului partenerilor de dezvoltare). CUPS-le pot fi create inclusiv în UAT-le care nu se amalgamează. Cadrul legal care reglementează instituirea și funcționarea centrelor unificate de prestare a serviciilor

		acest stimulent s-a majorat semnificativ, și se va aloca în termen proxim, după publicarea legii de modificare a Legii nr.764/2001 privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova.	publice este HG nr.240/2023, nu condiționează deschiderea CUPS-lor de procesul de amalgamare. Mai mult ca atât, crearea CUPS-urilor până la finalizarea procesului de amalgamare va ajuta cetățenii să se obișnuiască să meargă la oficiul CUPS pentru a solicita servicii, această practica va reduce și din nivelul de anxietate pe care îl simt cetățenii în legătură cu reforma și îndepărtarea serviciilor de ei.
		8) La pct.1.27. – Substituirea cifrelor 1000 cu 3000 din formula de calcul a transferului pentru dezvoltarea infrastructurii în UAT amalgamate, conform Notei de fundamentare, triplează acest stimulent. Reieșind din calculele costurilor financiare estimate pentru cele 3 stimulente financiare prevăzute la pct.4.2 din Nota de fundamentare, costurile suplimentare pentru bugetul de stat ar fi de 3574,4 mil.lei. Cît de justificate sunt aceste cheltuieli și costuri suplimentare enorme în condițiile unor constrîngeri bugetare și promovării simultane a mai multor reforme structurale, care de asemenea necesită resurse financiare consistente și oportunitatea triplării acestui stimulent?	**Precizare.** Triplarea stimulentului financiar este o necesitate strategică justificată de realitățile din teren și de necesitatea asigurării succesului pe termen lung a reformei administrației publice locale. Majorarea stimulentelor financiare a fost solicitată de multiple ori de aleșii locali și de cetățenii care au participat la consultările publice organizate de Cancelaria de Stat în perioada ianuarie - martie 2026 unde au fost organizate întâlniri cu peste 4,500 de cetățeni. Mesajul primit a fost unul fără echivoc: comunitățile își doresc reforma, dar sunt reticente să se angajeze într-un proces complex de amalgamare fără o garanție

			fermă și consistentă din partea statului că acest pas va aduce îmbunătățiri rapide și tangibile în viața lor. Volumul actual al stimulentului, bazat pe pragul de 1.000 de lei per locuitor (cum a fost discutat inițial), este insuficient pentru a soluționa problemele structurale cronice cu care se confruntă APL-urile. Realitatea economică actuală, este marcată de inflație și de creșterea costurilor la materialele de construcție și servicii, Triplarea stimulentului financiar nr.2 permite noilor primării amalgamate să inițieze proiecte majore de infrastructură oferind cetățenilor dovezi imediate ale beneficiilor reformei.
		9) La pct.1.28. – pentru corectitudine, sintagma ”legea bugetară anuală” de substituit cu textul ”legea bugetului de stat anuală”, având în vedere că mai există și legile bugetului asigurărilor sociale de stat și a fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală (a se vedea art.18 în coroborare cu art.53 din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014). Totodată, nu este clară sintagma ”, începînd cu anul bugetar următor celui în care are loc formarea UAT amalgamate.” și creează confuzii în interpretare, deoarece	**Se acceptă.** Noțiunea de „lege bugetară anuală” a fost înlocuită cu „legea bugetului de stat anuală” conform sugestiei. **Nu se acceptă.**

		procesul de amalgamare voluntară (benevolă) se va finaliza în anul curent, pînă la adoptarea cadrului normativ privind amalgamarea normativă, procedură care trebuie să se finalizeze nu mai tîrziu de 1 an înainte de data alegerilor locale generale. S-ar justifica înlocuirea sintagmei date cu cuvintele ”, începînd cu anul 2027.”.	Actualmente pct. 120 din metodologie are următorul cuprins: „120. UAT amalgamate beneficiază de transferuri cu destinaţie generală pentru susţinerea bugetelor locale din cadrul Fondului. Pentru primul an, transferurile respective se determină şi se alocă de către Cancelaria de Stat proporţional timpului rămas de la formarea UAT amalgamată conform pct.54 până la sfârşitul anului în curs. Pentru următorii ani, până în anul 2030, transferurile cu destinaţie generală pentru susţinerea bugetelor locale ale UAT amalgamate se includ în legea bugetară anuală.” Deoarece alegerile locale generale vor avea loc în noiembrie 2027, formarea UAT amalgamate despre care se menționează în acest punct va avea loc practic la finele anului în curs. Deoarece scopul pachetului de modificări legislative (inclusiv a Legii nr. 225/2023) este de a simplifica procedura de amalgamare voluntară, s-a propus simplificarea și a administrării acestui tip de transfer, prin prin acordarea începând cu următorul an bugetar (2028, și nu 2027 cum a sugerat MF în aviz). Deoarece formarea UAT amalgamate are loc în data primului tur de scrutin al

			alegerilor locale generale din 2027, următorul an care urmează e 2028, și nu 2027. Și formularea actuala a pct. 120 menționează „**Pentru următorii ani,** până în anul 2030, transferurile cu destinaţie generală pentru susţinerea bugetelor locale ale UAT amalgamate se includ în legea bugetară anuală.” Metodologia conține norme generale, nu se referă doar la acest val de amalgamare voluntare, de aceea nu e oportun de indicat un an concret în pct. 120 de când începe acordarea acestui stimulent. Nu suntem de acord că noțiunea „începând cu anul bugetar următor celui în care are loc formarea UAT amalgamate.”. Ptc. 54 stipulează foarte clar și expres că formarea UAT amalgamate are loc atunci când intră în vigoare legii corespunzătoare pentru modificarea Legii nr.764/2001 privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova prin care se modifică lista unităţilor administrativ-teritoriale şi a localităţilor din componenţa acestora. Dacă această lege intră în vigoare în 2027, următorul an e 2028, dacă această lege ar intra în vigoare în 2028 (pentru alte posibile UAT/APL dacă vor mai exista), următorul an e 2029.

		Pentru excluderea oricăror ambiguități ulterioare în sarcina cărei autorități revine obligația determinării transferului dat, s-ar impune păstrarea reglementării actuale că sarcina revine Cancelariei de Stat. Se prezumă că dacă procesul de amalgamare voluntară se finalizează anul curent, cu alocarea transferurilor de pregătire a proceselor de amalgamare voluntară și a celor pentru dezvoltarea infrastructurii în UAT amalgamate în anul bugetar 2026 (după data publicării legii corespunzătoare pentru modificarea Legii nr.764/2001 privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova), decade necesitatea păstrării Fondului de amalgamare voluntară a localităților pentru anul 2027, deoarece transferurile care urmează a fi alocate vor fi parte integrantă a Legii bugetului de stat pentru anul 2027.	**Nu se acceptă.** Acest aspect este reglementat în pct. 922 - 927 din metodologie (în special pct. 927 stipulează că „Cancelaria de Stat, în baza constatărilor Comisiei, transmite Ministerului Finanţelor demersul cu privire la alocarea stimulentelor financiare, la care se anexează ordinele de plată, în care se indică denumirea beneficiarului, mărimea transferurilor, inclusiv numărul şi data procesului-verbal al Comisiei.”) . **Precizare.** Metodologia conține norme și proceduri generale, care sunt în vigoare până la abrogarea acestora/acesteia. Prin urmare aceasta nu se referă doar la acest val de a amalgamări volunare. După 2027 va fi analizată situația și necesitatea de a păstra sau de a abroga legea nr. 225/2023 și metodologia de față, dar până atunci nu putem presupune lipsa necesității fondului. Dar chiar și dacă am raporta acest fond doar la valul curent de amalgamare, din fond vor fi acordate și stimulentele de investiții capitale (stimulentul nr. 2), care va fi acordat și pe parcursul anului 2027 cel

			puțin (modalitatea exactă de administrare urmează să fie ajustată în cadrul unui alt pachet de modificări).
		10) Referitor la reglementările de la pct.1.2 și 1.3 ce țin de anexele nr.1 și nr.2 din proiect se constată că numerotarea este eronată și s-ar impune corecțiile de rigoare, corespunzător cu pct.1.29. și 1.30.	**Se acceptă.**
		11) Comparativ cu prevederile alin.(3) al Art. IV. din Legea nr.59/2026 pentru modificarea unor acte normative (îmbunătățirea mecanismului de amalgamare voluntară a unităților administrativ-teritoriale), sintagma ” sau care aderă la o unitate administrativ-teritorială amalgamată” din enunțul de la pct.2 este exclus. Nu este clar motivul și care ar fi urmările acestei excluderi. De asemenea, ar fi oportun revizuirea consecutivității expunerii normelor de la pct.2.1-2.3 reieșind din importanța reglementărilor acestora.	**Se acceptă**
		Suplimentar menționăm, că în proiectul promovat nu se regăsesc răspunsuri referitor la următoarele situații și celor conexe lor: • faptul dacă în cazul transferurilor pentru dezvoltarea infrastructurii în UAT amalgamate, care sunt cu destinație specială, se va păstra finanțarea în continuare în volum deplin, sau totuși se va trece la finanțarea în bază de necesități, alocate pe măsura implementării proiectelor de infrastructură, pentru a exclude presiunea enormă aferentă lichidității bugetului de stat?	**Precizare** Procedura de acordare și administrare a stimulentelor financiare va fi suplimentar revizuită în perioada următoare după clarificarea în legislația primară care este autoritatea publică responsabilă de administrarea fondului de amalgamare voluntară a localităților.

		• beneficiarul final al transferurilor pentru dezvoltarea infrastructurii în UAT amalgamate sau cărui UAT se vor aloca mijloacele date, celei desemnate ca centru administrativ? • este sau nu mandatată juridic UAT amalgamată, selectată ca centru administrativ, în perioada dintre publicarea legii pentru modificarea Legii nr.764/2001 privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova (octombrie-noiembrie 2026) și data expirării mandatului aleșilor locali conform cadrului normativ de a implementa proiecte de infrastructură în celelalte UAT comasate, dar care rămîn distincte ca UAT pînă după alegerile locale generale din anul 2027? Mai degrabă că nu, și atunci apare retoric întrebarea: care ar fi sensul de alocat aceste transferuri înainte de alegerile locale generale, punînd presiune financiară pe bugetul de stat? Reieșind din cele expuse, proiectul urmează a fi definitivat și completat prin prisma propunerilor și obiecțiilor prezentate.	
5.	**Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru** *(scr. nr.36/01-05/659 din 14.05.2026)*	În pct. 1.14 din proiect referitor la modificarea pct. 41 din Metodologia de amalgamare voluntară a unităților administrativ-teritoriale aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 925/2023, textul propus modifică mecanismul procedural existent, înlocuind efectul juridic actual al neadoptării unei decizii de către consiliul local (considerarea proiectului ca fiind respins) cu posibilitatea	**Se acceptă.** Consiliile locale care au aprobat proiectul de amalgamare voluntară pot continua procedura doar cu participarea tuturor UAT care au aprobat decizia, excluzând UAT care nu a aprobat. Pentru a evita necesitatea aprobării unor decizii de modificare a

		continuării procedurii prin transmiterea dosarului către Cancelaria de Stat. Totuși, propunerea nu precizează expres care este consecința juridică a neadoptării deciziei de către consiliul local, ceea ce poate genera interpretări divergente și insecuritate juridică. În acest context, pentru asigurarea previzibilității și coerenței normative, se recomandă reglementarea clară a efectelor juridice ale neadoptării deciziei.	deciziilor de amalgamare prin excluderea din listă a UAT a căror consilii locale nu au adoptat decizia finală, se propune ca deciziile să fie transmise inclusiv cu UAT care nu au aprobat decizia, menționând acest fapt în scrisoarea de însoțire a dosarului de amalgamare voluntară. Dacă sunt respectate în continuare condițiile de bază și criteriile de amalgamare, Cancelaria de Stat, la elaborarea proiectului de lege va exclude UAT care nu a aprobat decizia de amalgamare din componența clusterului respectiv. Se propune următoarea redacție a pct. 41: „41. În cazul în care consiliul local al uneia sau mai multor UAT vizate nu adoptă decizia privind amalgamarea voluntară în cadrul a două ședințe ordinare și/sau extraordinare sau în termen de 45 de zile de la aprobarea proiectului de decizie de către grupul de lucru comun, dosarul privind amalgamarea voluntară poate fi expediat Cancelariei de Stat în modul prevăzut la pct. 43, dacă condițiile de bază și criteriile prevăzute la capitolul II sunt în continuare întrunite. În aceste situații, la

			elaborarea proiectului de lege pentru modificarea Legii privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova, Cancelaria de Stat va exclude UAT menționate în decizia privind amalgamarea voluntară, dar care nu au adoptate deciziile privind amalgamarea voluntară.”
		Subsidiar, atragem atenția că, pct. 1.14, este redat de două ori în proiect, respectiv recomandăm revizuirea proiectului pentru a asigura consecutivitatea logică a punctelor din document.	**Se acceptă.**
		În pct. 1.15 din proiect, referitor la modificarea pct. 46 din Metodologia de amalgamare voluntară a unităților administrativ-teritoriale aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 925/2023, recomandăm ajustarea formulării textului pentru a respecta corectitudinea gramaticală. Astfel, se recomandă substituirea formei „neajunsurilor identificate” cu forma corectă „neajunsurile identificate”.	**Se acceptă.**
		În pct. 1.21 propunem ca formularea „se substituie cu textul „amalgamare” să fie înlocuită cu formularea „se substituie cu cuvântul „amalgamare”, întrucât termenul	**Se acceptă.**

		vizat reprezintă o unitate lexicală, iar noțiunea de „text” este utilizată pentru fragmente mai extinse.	
		În continuare recomandăm completarea proiectului cu dispoziții noi referitoare la modificarea pct. 82 din Metodologia de amalgamare voluntară a unităților administrativ-teritoriale, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 925/2023. Potrivit redacției în vigoare a normei citate, în termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a legii de modificare a Legii nr. 764/2001 privind organizarea administrativ- teritorială a Republicii Moldova prin care are loc comasarea UAT participante la procesul respectiv de amalgamare voluntară, în conformitate cu deciziile aprobate de consiliile locale respective, deținătorii registrelor de publicitate în care sunt înregistrate drepturile și obligațiile UAT care au fost amalgamate vor efectua, din oficiu, modificările de rigoare. Cheltuielile legate de efectuarea modificărilor, în cazul existenței acestora, vor fi suportate din bugetele acestor entități publice sau din bugetul de stat în baza unei hotărâri de Guvern aprobate în acest sens. Astfel, propunem următoarea modificare: sintagma „deținătorii registrelor de publicitate în care sunt înregistrate drepturile și obligațiile UAT care au fost amalgamate vor efectua, din oficiu, modificările de rigoare” se propune a fi substituită cu textul: „modificările în registrele de publicitate în care sunt înregistrate drepturile și obligațiile UAT amalgamate se efectuează la cererea autorității administrației publice	**Nu se acceptă.** Considerăm că pentru eficientizarea și simplificarea procesului trebuie de evitat procedurile suplimentare birocratice care pot fi evitate prin automatizarea proceselor, din oficiu. Legea de modificarea a legii nr.764/2001 va fi temeiul legal pentru înregistrarea tuturor modificărilor în sistemul de registru al Agenției Cadastru.

		locale ale UAT desemnată în calitate de centru administrativ”. Propunerea este justificată de necesitatea asigurării unui mecanism procedural clar și coordonat, întrucât autoritățile publice locale participante la amalgamare sunt deținătorii actelor și informațiilor necesare privind succesiunea drepturilor și obligațiilor aferente procesului de amalgamare.	
		În plus, în ceea ce privește cheltuielile legate de efectuarea modificărilor în registrele de publicitate, aferente procesului de comasare a unităților administrativ-teritoriale participante la amalgamarea voluntară, recomandăm Cancelariei de Stat să desemneze, în proiect, autoritatea publică responsabilă de elaborarea și promovarea proiectului hotărârii de Guvern privind suportarea acestor cheltuieli.	**Precizare.** Se va ține cont la următoarele modificări ale cadrului normativ după ce vor fi cunoscute exact numărul UAT-urilor amalgamate.
6.	**(Aviz repetat) Agenția Servicii Publice** *(scr. nr. 01/4877 din 21.05.2026)*	Comunică lipsa propunerilor și obiecțiilor.	
7.	**(Aviz repetat) Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru** *(scr. nr.36/01-06/687 din 20.05.2026)*	Comunică lipsa propunerilor și obiecțiilor.	

8.	**Ministerul Justiției** *(scr. nr.04/1-5608 din 22.05.2026)*	La sbp. 1.1.1, în scopul asigurării uniformității terminologice cu cadrul primar, în textul sbp. 2), cuvintele „să fie de” se vor substitui cu cuvintele „să constituie”.	**Se acceptă**
		La sbp. 1.9.1, formularea actuală a normei necesită unele precizări pentru a elimina caracterul interpretativ. Norma stabilește că „Pentru selectarea centrului administrativ în baza criteriilor prevăzute la pct. 8-10 se va folosi Formularul pentru determinarea centrului administrativ [...] şi pentru estimarea transferurilor de la Fondul de amalgamare [...]”. În cazul în care centrul este selectat prin consens, nu este clar dacă mai este obligatoriu/necesar completarea acestui Formular pentru a primi banii de la Fond. Textul normei stabilește că formularul se folosește „Pentru selectarea centrului... în baza criteriilor”. Astfel, s-ar putea interpreta greșit că, dacă se optează pentru varianta „consensului”, Formularul nu se mai completează. Însă, Formularul are un dublu rol (stabilește centrul și estimează transferurile).	**Se acceptă.** Subpunctul 2) de la pct. 25 va avea următorul cuprins: „2) UAT selectată în calitate de centru administrativ al UAT amalgamate, determinată în baza criteriilor prevăzute la pct.8-10 sau prin consens, în modul prevăzut la pct. 10^2. Pentru selectarea centrului administrativ în baza criteriilor prevăzute la pct.8-10 se va folosi Formularul pentru determinarea centrului administrativ al UAT amalgamate și pentru estimarea transferurilor de la Fondul de amalgamare voluntară a localităţilor din anexa nr.1. În cazul selectării centrului administrativ prin consens, la dosarul amalgamării voluntare respective se va anexa procesul-verbal al ședinței grupului de lucru comun privind selectarea prin consens a centrului administrativ**, precum și Formularul din anexa nr.1, completat doar în partea ce ține de estimarea**

			estimarea transferurilor de la Fondul de amalgamare voluntară a localităţilor;”
		La sbp. 1.15, în textul normei de la pct. 41, formularea „dosarul privind amalgamarea voluntară poate fi expediat” urmează a fi revizuită. Folosirea verbului „poate” lasă o marjă de discreție cu referire la cine decide exact expedierea dosarului.	**Se acceptă.** Sintagma „poate fi expediat” a fost substituit cu „este expediat”.
		De asemenea, redacția nouă a pct. 41 stabilește o procedură de „amalgamare parțială”, permițând expedierea dosarului către Cancelaria de Stat chiar dacă una dintre localități a blocat procesul, făcând trimitere generală la sintagma „în modul prevăzut la pct. 43”. În acest caz, această trimitere creează o contradicție juridică cu textul actual al pct. 43, contrar principiilor clarității și predictibilității actului normativ. Astfel, pct. 43 în vigoare obligă imperativ ca dosarul să conțină deciziile privind amalgamarea „ale consiliilor locale ale tuturor UAT participante”. Noul pct. 41 reglementează exact situația în care nu există deciziile tuturor UAT. Drept consecință, există riscul în care aplicarea noului punct 41 va fi respinsă automat de Cancelaria de Stat în faza de recepție, deoarece dosarului îi vor lipsi actele administrative cerute obligatoriu conform pct. 43.	**Se acceptă.** Pct. 41 a fost ajustat în mod corespunzător pentru a exclude aceste neclarități.
		Cu referire normele tranzitorii prevăzute la pct. 2, se constată conflict normativ prin prisma ierarhiei actelor normative.	**Nu se acceptă.** Art. IV din legea nr. 59/2026 pentru modificarea unor acte normative

		Potrivit art. 3 alin. (1) din Legea nr. 225/2023, în UAT amalgamate se organizează alegeri noi. Data desfășurării acestora se stabilește de către Comisia Electorală Centrală în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a legii corespunzătoare pentru modificarea Legii nr. 764/2001 privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova, în conformitate cu prevederile art. 178 din Codul electoral nr. 325/2022. Conform Codului electoral (art. 178 alin. (1) lit. d)): Reorganizarea teritorială este un temei obligatoriu și expres pentru declanșarea alegerilor noi. Prin sbp. 2.1.1, se stabilește că „alegerile [...] se vor desfășura în cadrul alegerilor locale generale din anul 2027". Practic, o Hotărâre de Guvern suspendă aplicarea a două legi organice pentru o perioadă de până în 2027. În acest caz, se constată depășirea competenței materiale a Guvernului și încălcarea ierarhiei actelor normative, or, în conformitate Legea nr. 100/2017 privind actele normative, „Hotărârile Guvernului se emit pentru organizarea executării legilor şi nu pot contraveni prevederilor acestora".	(îmbunătățirea mecanismului de amalgamare voluntară a unităților administrativ-teritoriale) conține derogări similare, care asigură temeiul juridic în legislația primară.
9.	**Congresul Autorităților Locale din Moldova** *(scr. nr.173 din 22.05.2026)*	1. La pct. 1.1.1. din Proiect (privind pct. 5 sbpct. 2) din Metodologia la Hotărârea nr. 925/2023) privind numărul minim de 3000 locuitori este unul restrictiv și nu permite adaptarea la specificul local concret (element crucial al autonomiei locale), lucru care a fost enunțat de noi de	**Nu se acceptă.** Prezentul act normativ trebuie să fie în concordanță cu cadrul legal primar - Legea 225/2023, care prevede în art.5, al. 1, lit. b) că populația UAT amalgamate trebuie să constituie, minim 3000 locuitori (...)

		nenumărate ori. Numărul populației trebuie să rămână în continuare un element de referință, cu posibile devieri în circumstanțe obiective.	
		2. La pct. 1.3 din Proiect (privind noua redacție a pct. 10^1 din Metodologia la Hotărârea nr. 925/2023), este necesară definirea termenului „date oficiale” care pot fi nu numai date statistice, ce au de regulă un caracter static și țintit, dar ajustate și cu datele APL privind cifrele reale din teritoriu (tot ca o categorie de date oficiale). Metodologia necesită reglementarea expresă a surselor oficiale de date utilizate în procesul de evaluare, precum și instituirea unei ierarhii normative a acestora, după cum urmează: date administrative prezentate de autoritățile publice locale; date furnizate de operatorii și prestatorii serviciilor publice; date statistice oficiale; procese-verbale și rapoarte de verificare în teren. În lipsa unei asemenea reglementări, procesul de evaluare poate genera interpretări arbitrare și aplicări neuniforme ale Metodologiei. De asemenea propunem completarea punctului 1.3 și modificarea punctului 8 din Hotărârea nr. 925/2023 în vederea asigurării unui mecanism obiectiv, verificabil și conform principiilor autonomiei locale, proporționalității și bunei guvernări, după cum urmează: Modificarea subpct. 2): -criteriul „capacitatea de prestare a serviciilor ” urmează a fi definit printr-un set minim obligatoriu de indicatori tehnico-funcționali, care să	**Nu se acceptă.** Notele de subsol din anexa nr. 1 menționează expres care autorități ce date furnizează (inclusiv APL, furnizează datele privind gradul de conectare la servicii de alimentare cu apă și canalizare, nr. de instituții de învățământ, nr. de elevi, etc). **Nu se acceptă.** Conform principiilor autonomiei locale și a recomandărilor recepționate de la număr considerabil de aleși locali, APL participante la procesul de amalgamare voluntară au acum posibilitatea de a alege centrul administrativ inclusiv în bază de consens. Acest lucru este susținut și de practica internațională (ex. Estonia) în care

		permită evaluarea capacității reale a localității de a exercita funcția de centru administrativ al unității administrativ-teritoriale amalgamate. Setul minim de indicatori care trebuie să includă criteriului „capacitatea de prestare a serviciilor ” , reprezintă cel puțin: gradul de acces și funcționalitate a serviciilor de aprovizionare cu apă și canalizare; serviciile de gestionare a deșeurilor ; accesul la servicii educaționale ; accesul la servicii sociale și de asistență comunitară; accesul la servicii administrative publice; nivelul infrastructurii digitale și conectivitatea electronică; accesibilitatea infrastructurii rutiere și a transportului local. Inclusiv se propune introducerea expresă a principiului prevalenței situației faptice verificate în teren asupra datelor statistice agregate, în situațiile în care există discrepanțe între indicatorii statistici și realitatea funcțională existentă la nivelul localității. Datele statistice oficiale au caracter orientativ și subsidiar și nu pot constitui unicul temei pentru stabilirea capacității administrative și funcționale a unei localități. În practică, există situații în care infrastructura este raportată statistic ca existentă, însă: nu este funcțională integral; nu deservește toate gospodăriile; nu este operațională permanent; nu asigură acces efectiv și continuu populației. În asemenea condiții, utilizarea exclusivă a indicatorilor statistici poate conduce la concluzii eronate și la denaturarea capacității reale a localităților evaluate. Se propune și instituirea unui mecanism procedural de contestare, verificare și	APL participante au avut libertatea de a alege prin consens centrul administrativ și denumirea UAT amalgamate.

		rectificare a datelor utilizate în procesul de evaluare, prin acordarea dreptului APL de nivelul I: de a solicita reverificarea indicatorilor utilizați; de a prezenta acte confirmative, documente tehnice și dovezi suplimentare; de a participa la procedura de validare a datelor; de a formula obiecții motivate înainte de aprobarea deciziei finale privind desemnarea centrului administrativ. Lipsa unui asemenea mecanism contravine principiilor consultării și transparenței decizionale, securității juridice și dreptului APL de a participa efectiv la procesele administrative care le afectează direct statutul și funcționalitatea. Argumentarea acestor modificări derivă și din faptul că desemnarea unui centru administrativ reprezintă o decizie strategică cu impact direct asupra: accesului populației la servicii publice; dezvoltării economice locale; mobilității administrative; coeziunii teritoriale; sustenabilității financiare și instituționale a unității administrativ-teritoriale amalgamate. Prin urmare, evaluarea unei localități nu poate fi limitată exclusiv la existența formală a unor rețele tehnico-edilitare, ci trebuie să reflecte capacitatea administrativă și funcțională reală de concentrare și furnizare integrată a serviciilor publice pentru întreaga comunitate. În contextul principiilor constituționale și internaționale în domeniul APL, procesul de amalgamare voluntară trebuie să fie fundamentat pe criterii obiective, verificabile, proporționale și transparente, care să reflecte realitățile	

		socio-economice și administrative existente în teritoriu, și nu exclusiv pe indicatori statistici agregați.	
		3. La pct. 1.4 din Proiect (privind noul punct 10^2 din Metodologia la Hotărârea nr. 925/2023), la fel pct. 1.9.2 din Proiect (privind noul subpunct $2)^1$ din pct. 25 din Metodologia la Hotărârea nr. 925/2023). sunt instituite prevederi care lasă libertatea absolută grupului de lucru comun privind stabilirea Centrului administrativ al UAT, fără invocarea a careva limite ce reies din aspecte istorice, geografice, etc. conform legislației în domeniul organizării administrativ-teritoriale a RM (notă: adică efectiv depersonalizarea și pierderea identității colectivităților locale create de secole). Propunem excluderea punctelor 1.4 și 1.9.2 sau includerea unor referințe/limite concrete privind amplasarea geografică (centru) și respectarea altor prevederi din legislația privind organizarea/reorganizarea administrativ – teritorială (cu excepția pct. 1.9.2 care oricum trebuie exclus). La fel, în contextul celor menționate, necesită revizuire pct. 1.9.1. din Proiect (privind noua redacție a sbpct. 2) din pct. 25 din Metodologia la Hotărârea nr. 925/2023).	**Nu se acceptă.** În primul rând, norma actuală nu poartă un caracter imperativ, este opțională, fiind utilizată noțiunea „de regulă” - „amplasată, de regulă, cel mai aproape de centrul geografic al teritoriului unității administrativ-teritoriale amalgamate”. Aceasta deoarece criteriul geografic, în acest sens poate să concureze/contrazică rezultatul aplicării criteriilor. Cea mai mare și mai puternică UAT nu tot timpul va fi amplasată central. În plus, prin modificările propuse se acordă flexibilitatea pentru UAT participante de a alege centrul administrativ prin consens, fără aplicarea criteriilor de selectare. Prin urmare, păstrarea acestei sintagme este o normă fără impact, deoarece nu este obligatorie și UAT pot selecta orice UAT participantă în calitate de centrul administrativ.
		4. Inclusiv în contextul celor menționate, propunem excluderea pct. 1.9.4 din Proiect (privind abrogarea subpunctului 4) din pct. 25 din Metodologia la Hotărârea nr. 925/2023: „caracteristica economică a UAT	**Nu se acceptă.** Cadrul primar (Legea nr.225/2023) a fost modificată, și caracteristica economică a fost exclusă din setul obligatoriu de

		participante și a UAT amalgamate, elaborată conform cerințelor prevăzute la pct. 18 din Regulamentul cu privire la modul de soluționare a chestiunilor organizării administrativ-teritoriale a Republicii Moldova, aprobat prin Legea nr.741/1996. Formularul pentru elaborarea caracteristicii economice a localităților este prezentat la anexa nr. 2.”). Caracteristicaeconomică este un criteriu cheie dacă dorim să creăm noi UAT viabile, dar nu un proces de micșorare cât posibil al APL ca reprezentanți plenipotențiari ai colectivităților locale.	documente care trebuie prezentat pentru procesul de amalgamare. Prin urmare, cadrul legal secundar trebuie ajustat corespunzător (HG nr.925/2023). Este important să clarificăm că scopul este de a simplifica mecanismul de amalgamare prin excluderea din proces a întocmirii unor documente suplimentare care îngreunează mersul amalgamării voluntare. În plus, excluderea acestei cerințe nu împiedică UAT participante să elaboreze o viziune/strategie comună pentru viitoarea UAT amalgamată. Astfel, chiar dacă nu era prevăzută de lege, UAT participante la procesul de amalgamare au elaborat viziuni cu privire la UAT amalgamate[2].
		5. Subpunctul 1.13 din Proiect (privind excluderea punctelor 30 și 31 din Metodologia la Hotărârea nr. 925/2023) reprezintă un regres semnificativ privind garantarea asigurării principiului constituțional al consultării cetățenilor sau colectivității locale, în special pe problemele de interes deosebit. Se propune excluderea subpunctului 1.13. din Proiect.	**Precizare.** Procesul de consultare publică a proiectelor de amalgamare voluntară va fi asigurat conform prevederilor cadrului normativ, în speță Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional.

[2] https://amalgamare.gov.md/ro/clusters/leova-1/44/or-leova-s-sirma-s-tochile-raducani-s-sarata-razesi/activity/337

		6. În ceea ce privește subpunctul 1.14 din Proiect (privind modificarea punctului 40 din Metodologia la Hotărârea nr. 925/2023: „a două treimi din numărul” cu cuvintele „majorității”) reiterăm cele expuse anterior la proiectul de modificare a Legii nr. 225/2023: „în aspect conceptual atragem atenție că consultarea colectivității locale reprezintă un principiu constituțional (fundamental) și internațional în domeniul APL și autonomiei locale. Inclusiv atragem atenția că conform art. 5 din Carta Europeană a Autonomiei Locale din 15.10.1985 „pentru orice modificare a limitelor teritoriale locale, colectivitățile locale în cauză trebuie să fie consultate în prealabil, eventual pe cale de referendum, acolo unde legea permite.”. Prin urmare, diminuarea reprezentativității și a votului calificat în cazul luării de decizii pe margine unei asemenea probleme importante cum ar fi amalgamarea voluntară, care evident are componentul cheie de modificare a limitelor teritoriale, diminuează democrația locala și condiționează riscuri de amestec arbitrar a politicului în viața colectivităților locale. De asemenea apar probleme majore de constituționalitate a acestor prevederi.	**Nu se acceptă.** Prevederea privind majoritatea de două treimi a fost introdusă inițial în legislație având în vedere faptul că procesul de amalgamare voluntară genera, în formula anterioară, organizarea unor alegeri locale noi. Acest fapt implica întreruperea mandatelor aleșilor locali în exercițiu, justificând astfel necesitatea unui consens larg (majoritate calificată), similar procedurii de revocare a primarului. Actualele modificări conceptuale ale cadrului legal prevăd însă că amalgamarea voluntară se va produce fără organizarea unor alegeri locale noi, procesul fiind sincronizat cu alegerile locale generale. Prin urmare aleșii locali își vor exercita mandatele pe întreaga durată pentru care au fost aleși. În absența unui impact asupra duratei mandatelor reprezentanților locali, menținerea pragului de două treimi devine o barieră disproporționată care poate bloca procese administrative de interes public major. Astfel, ajustarea majorității de voturi este necesară pentru a asigura coerența

			normativă și pentru a facilita implementarea procesului de amalgamare în noile condiții calendaristice propuse. Conform cadrului normativ național și a tratatelor internaționale și bunelor practici, consultarea colectivităților locale și a autorităților locale este obligatorie, dar forma de referendum nu este unica cale de consultare, referendumul nu este obligatoriu în cazul comasării sau schimbării hotarelor administrative. Constituția Republicii Moldova nu conține prevederi imperative care să oblige organizarea referendumurilor în procesul de amalgamare teritorială. Constituția menționează principiul consultării cetățenilor în probleme locale de interes deosebit, dar nu impune referendumul, ci menționează consultarea în general. Anterior Curtea Constituțională s-a pronunțat asupra problemei obligativității referendumului în cadrul reorganizării teritoriale și a conchis că acesta nu este obligatoriu, consultarea populației și a altor

			actori putând fi realizată și prin alte forme de consultare.[3] La aceeași concluzie Curtea a ajuns și în 2008 într-o altă sesizare similară.[4] În mod similar, Carta Europeană a Autonomiei Locale stipulează doar obligativitatea consultării, nu și obligativitatea referendumului. Mai exact art. 5 stipulează „Pentru orice modificare a limitelor teritoriale locale, colectivitățile locale în cauză trebuie să fie consultate în prealabil, eventual pe cale de referendum, acolo unde legea permite.”[5] Comentariul contemporan la Carta Europeană a Autonomiei Locale explică mai detaliat acest subiect și confirmă că consultarea poate avea mai multe forme, nu doar referendumul.[6] Astfel afirmațiile că reforma teritorială obligatorie sau voluntară fără organizarea referendumurilor locale în acest sens sunt

[3] https://www.constcourt.md/public/ccdoc/hotariri/ro_2002_h_12.pdf

[4] https://www.constcourt.md/public/ccdoc/hotariri/ro_2008_h_10.pdf

[5] https://rm.coe.int/european-charter-of-local-self-government-ron-a6/16808d7afd

[6] https://rm.coe.int/09000016809ed6de

			false și manipulatorii. Consultarea poate avea și alte forme, inclusiv formele prevăzute în legislația privind transparența în procesul decizional. În plus, în sine referendumul local este unul consultativ, iar rezultatul acestuia nu este obligatoriu nici pentru autoritățile locale și nici pentru cele naționale.
		7. Subpunctul 1.15 din Proiect (privind noua redacție a punctelor 41 și 42 din Metodologia la Hotărârea nr. 925/2023 (în special pct. 41) reprezintă încălcări serioase ale principiilor autonomiei decizionale și autonomiei organizatorice ca elemente cheie ale principiilor autonomiei locale și descentralizării serviciilor publice. Cancelaria de Stat ca autoritate administrativă centrală nu poate examina chestiuni locale fără decizia respectivă a autorităților APL competente.	**Se acceptă.** Pct. 41 a fost completat pentru a clarifica că UAT care nu au aprobat deciziile privind amalgamarea voluntară sunt excluse la elaborarea proiectului de lege din componența clusterului respectiv.
		8. În contextul celor expuse la pct. 3 din prezenta, este necesar de exclus subpunctul 1.18. din Proiect (privind completarea cu punctul 56^1 din Metodologia la Hotărârea nr. 925/2023).	**Nu se acceptă.** Această propunere, de a acorda posibilitatea de a alege o altă denumire pentru UAT amalgamată, a fost recepționată în cadrul consultărilor publice cu reprezentanții administrației publice locale, organizate de Guvern. În conformitate cu prevederile pct.9 din Regulamentul cu privire la soluționarea chestiunilor administrativ-teritoriale,

			aprobat prin Legea nr.741/1996 schimbarea denumirii unității administrativ-teritoriale este prerogativa Parlamentului, respectiv UAT participante la procesul de amalgamare urmează să vină doar cu propunerea corespunzătoare. Relevăm că schimbarea denumirii unităților administrativ-teritoriale poate avea loc și în afara procesului de amalgamare voluntară, respectiv pentru aceste cazuri se aplică pct.9 din Regulamentul corespunzător.
		9. La subpunctul 1.28 din Proiect (privind noua redacție a punctului 120 din Metodologia la Hotărârea nr. 925/2023) este necesar de exclus termenul limită – anul 2030 și de condiționat, ca perioadă, până la consolidarea veniturilor bugetelor locale conform principiului corespunderii resurselor financiare cu competențele APL. Ținând cont de cele menționate, CALM avizează negativ Proiectul, deoarece acesta conține devieri serioase de la respectarea principiilor de organizare, funcționare şi a intereselor APL. De asemenea semnalăm devieri serioase de la dialogul și consultarea efectivă a asociației reprezentative a APL, conform angajamentelor asumat și standardelor Consiliului	**Nu se acceptă.** Fondul de de amalgamare voluntară și stimulentul 3 poartă un caracter temporar pentru consolidarea capacităților și a veniturilor UAT în perioada de tranziție și nu este destinat să înlocuiască veniturile fiscale și nefiscale, inclusiv transferuri conform sistemului de finanțe publice. Apropo, reforma sistemului de APL, conform conceptului elaborat și prezentat de Guvern prevede și reforma sistemului de finanțe publice locale și consolidarea veniturilor locale.

10.	**Centrul Național Anticorupție** *(Nr. 06/2/9340 din 22.05.2026)*	**Pct. 1, subpct 1.4 prin care se completează HG nr. 925/2023 cu pct. 10²** 1. Metodologia de amalgamare voluntară a unităților administrativ-teritoriale aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 925/2023 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2023, nr. 472-473, art. 1155), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează: 1.4. se completează cu punctul 10² cu următorul cuprins: „10² . Centrul administrativ al UAT amalgamate poate fi selectat cu derogare de la criteriile și procedura prevăzute la pct. 8-10 în cazul în care grupul de lucru comun agreează aceasta prin consens, fapt confirmat prin deciziile privind amalgamarea voluntară adoptate de consiliile locale ale UAT participante la procesul respectiv de amalgamare voluntară.” **Obiecții:** Reglementarea propusă introduce posibilitatea selectării centrului administrativ al UAT amalgamate prin derogare de la criteriile prevăzute la pct. 8–10 din Metodologie, în baza agreerii prin consens a grupului de lucru comun. În forma propusă, utilizarea noțiunii de „consens” ca temei pentru derogare, în absența unei definiri juridice și a unor garanții procedurale, lasă un spațiu excesiv de discreție la nivelul grupului de lucru comun.	**Se acceptă.** Excepția propusă oferă flexibilitate în situații specifice, atunci când grupul de lucru comun și consiliile locale ale UAT implicate ajung la un consens. Aceasta facilitează procesul de amalgamare voluntară, fiind o sugestie recepționată în procesul de consultări publice cu aleșii locali. Conform noii abordări procedura de selectare a centrului administrativ nu mai reprezintă o normă imperativă. Noua procedură reprezintă norme dispozitive (permisive), norme supletive, care se aplică în cazul în care UAT participante nu au ales centrul administrativ prin consens. Selectarea centrului administrativ cu acordul părților implicate, asigură consens și responsabilitate comună, diminuând riscul unor decizii arbitrare. Prin urmare selectarea centrului administrativ fie în baza consensului UAT participante, fie cu aplicarea criteriilor prevăzute sunt ambele opțiuni viabile și acceptabile. Selectarea prin consens asta și presupune - faptul că toți membrii grupului de lucru

		Art. 6 alin. (1)–(3) din Legea nr. 225/2023 cu privire la amalgamarea voluntară a unităților administrativ-teritoriale instituie un mecanism de selecție a centrului administrativ bazat pe criterii obiective, cuantificabile și verificabile (demografie, capacitate fiscală, capacitate de furnizare a serviciilor publice), având ca finalitate asigurarea previzibilității și neutralității deciziei administrative. Deși art. 6 alin. (4) din Legea nr. 225/2023 permite derogarea de la criteriile de selecție, aceasta are natura unei excepții de strictă interpretare și nu poate conduce la golirea de conținut a regulii generale instituite de legiuitor. În lipsa unor limite procedurale clare, derogarea riscă să devină mecanismul predominant de decizie, cu afectarea finalității legii de a asigura selecția pe baze obiective și verificabile. Proiectul nu reglementează elementele esențiale ale „consensului”, respectiv modul de formare, condițiile de validitate, forma de consemnare, standardul de adoptare și cerințele de publicitate. De asemenea, nu este prevăzută obligația de motivare în fapt și în drept a derogării și nici obligația de publicare a justificării acesteia, ceea ce afectează exigențele de transparență decizională prevăzute la art. 3 lit. c) din Legea nr. 225/2023 și garanțiile instituite prin Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional.	sunt de acord cu UAT propusă în calitate de centru administrativ. Acest fapt va fi consemnat în procesul-verbal standardizat, al cărui model va fi pus la dispoziție de către Cancelaria de Stat. În același timp, nu este logică raportarea la criteriile prevăzut de lege, pentru că selectarea prin consens are ca scop derogarea de la criteriile prevăzute de și de metodologie. Alflet, dacă se impune respectarea criteriilor nu are sens selectarea prin consens, care oferă o posibilitate de a deroga de la selectarea în baza punctelor obținute prin aplicarea criteriilor. Spre exemplu, în baza criteriilor, o localitate foarte mică cu doar 350 de locuitori ar fi selectată în calitate de centrul administrativ pentru că are o capacitate fiscală mare per capita pentru că are un agent economic mare și are acoperit tot satul cu servicii de apă și canalizare (caz real). În același timp toți participanții la proces își dau seama că mai logic ar fi să fie centru un UAT mai mare, care are 5000 de locuitori, dar nu a ieșit centru pentru că are un grad mai mic de acoperiri cu apă și canalizare și proporțional, veniturile per capita sunt mai mici. Aceste exemple sunt extreme, dar există. Posibilitatea de a

		În consecință, mecanismul propus reduce gradul de verificare a deciziei administrative și limitează posibilitatea controlului public și instituțional asupra aplicării criteriilor legale. Această situație afectează previzibilitatea normei și coerența internă a mecanismului de selecție a centrului administrativ. Gradul ridicat de discreție acordat grupului de lucru comun, în absența unor garanții procedurale și de transparență, generează riscuri semnificative de integritate, inclusiv riscul de influențare necorespunzătoare a procesului decizional, favorizarea nejustificată a anumitor unități administrativ-teritoriale, substituirea criteriilor legale obiective prin înțelegeri informale și apariția unor forme de captură administrativă a procesului de reorganizare teritorială. **Recomandări:** Se recomandă reformularea pct. 10² din Metodologia aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 925/2023, astfel încât să fie introduse garanții clare de transparență și justificare în cazul derogării de la criteriile prevăzute la pct. 8–10, după cum urmează: - aplicarea derogării să fie permisă doar dacă toți membrii grupului de lucru comun sunt de acord în mod expres, iar acest acord este consemnat în mod clar;	selecta prin consens oferă posibilitatea de a soluționa aceste situații atipice. În plus, state membre ale UE, precum Estonia au dat posibilitatea de a selecta centrul administrativ prin consens, fără nici un fel de criterii.

		- decizia de derogare să fie obligatoriu justificată în scris, în mod detaliat, cu raportare directă la criteriile prevăzute la art. 6 alin. (1) din Legea nr. 225/2023; - atât decizia, cât și motivarea acesteia să fie incluse într-un proces-verbal standardizat al ședinței grupului de lucru comun și făcute publice pe paginile oficiale ale autorităților administrației publice locale implicate; - să se precizeze expres că această derogare are caracter excepțional și nu poate fi aplicată decât după analiza comparativă a criteriilor legale prevăzute de art. 6 alin. (1) din Legea nr. 225/2023. **Factori de risc:** ● Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive ● Atribuții care admit derogări și interpretări abuzive ● Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative ● Lipsa/insuficiența mecanismelor de contestare a deciziilor și acțiunilor entităților publice ● Lipsa/insuficiența mecanismelor de supraveghere și control (ierarhic, intern, public) **Riscuri de corupție:** ● Generale ● Încurajarea sau facilitarea actelor de: - trafic de influență - conflict de interese și/sau favoritism - influențare necorespunzătoare	

		Pct. 1, subpct 1.24 prin care se completează HG nr. 925/2023 cu pct. 96¹ 1.24. se completează cu pct. 96¹ cu următorul cuprins: „pct. 96¹ . Prin derogare de la pct. 96, alocațiile prevăzute la prezenta secțiune pot fi folosite pentru achiziționarea bunurilor, serviciilor și lucrărilor necesare pentru instituirea centrelor unificate de prestare a serviciilor publice în UAT comasate.” **Obiecții:** Se constată că introducerea unor concepte operaționale noi, precum „centre unificate de prestare a serviciilor publice”, fără o definire la nivel de act normativ primar și fără instituirea unui cadru complet privind organizarea, funcționarea și finanțarea acestora, poate genera riscul unei reglementări insuficient determinate juridic și al unei aplicări neunitare. În acest context, instituirea prin metodologie a unor structuri noi cu impact bugetar și funcțional, fără o ancorare suficientă în Legea nr. 225/2023 privind amalgamarea voluntară a unităților administrativ-teritoriale, poate conduce la percepția de substituire a cadrului normativ primar prin act subsecvent. Legea nr. 225/2023 stabilește procesului de amalgamare și criteriile de organizare a unităților administrativ-teritoriale, însă nu definește sau reglementează explicit instituirea unor structuri de tip „centre unificate de	**Precizare.** Hotărârea de Guvern nr.240/2023 pentru aprobarea Regulamentului privind modul de instituire și funcționare a centrelor unificate de prestare a serviciilor publice și Ordinul nr.2005-55/2023 cu privire la standardele minime pentru organizarea activității centrelor unificate de prestare a serviciilor publice sunt actele care răspund la întrebările: cum trebuie să fie amenajat spațiul pentru care este scopul și principiile de activitate ale centrelor unificate (CUPS), cum se instituie aceste centre, care sunt cheltuielile necesare pentru întreținerea și funcționarea CUPS-ului, care sunt drepturile și obligațiile specialistului CUPS și a beneficiarilor de servicii publice, care este mobilierul necesar, infrastructura tehnologiilor informaționale, cum sunt prestate serviciile publice, care este procedura de angajare și promovare a personalului etc. În contextul celor menționate mai sus precizăm că Metodologia nu a introdus concepte operaționale noi. Acestea sunt definite clar prin HG nr.240/2023 și inclusiv prins standardele de calitate

		prestare a serviciilor publice". În consecință, includerea acestora în metodologie, fără o normare prealabilă la nivel de lege, poate afecta coerența internă a sistemului normativ și poate genera dificultăți de delimitare a competențelor între autoritățile publice centrale și locale. Suplimentar, din perspectiva utilizării fondurilor publice, în condițiile în care art. 22 din Legea nr. 82/2017 privind integritatea impune administrarea fondurilor publice în baza principiilor bunei guvernări, transparenței și controlului intern managerial, lipsa unor criterii normative clare privind natura și structura acestor centre afectează capacitatea de verificare a necesității și proporționalității cheltuielilor publice. În concluzie, reglementarea prin act subsecvent a unor structuri cu impact funcțional și bugetar semnificativ, fără o definire prealabilă la nivel de lege și fără corelarea expresă cu Legea nr. 225/2023, generează un risc de depășire a limitelor de reglementare ale metodologiei și afectează calitatea normei din perspectiva clarității, previzibilității și controlului utilizării fondurilor publice. **Recomandări:** Se recomandă revizuirea dispozițiilor din Metodologia aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 925/2023 referitoare la „centrele unificate de prestare a serviciilor	aprobate de Agenția de Guvernare Electronică.

		publice”, în vederea asigurării conformității acestora cu exigențele cadrul legal instituit prin Legea nr. 225/2023. **Factori de risc:** ● Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive ● Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative ● Lipsa/insuficiența mecanismelor de supraveghere și control (ierarhic, intern, public) **Riscuri de corupţie:** ● Generale ● Încurajarea sau facilitarea actelor de: - utilizare neconformă a fondurilor și/sau a patrimoniului - influențare necorespunzătoare	
		IV. Concluzia expertizei Proiectul de hotărâre a Guvernului pentru modificarea Metodologiei de amalgamare a unităților administrativ-teritoriale, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 925/2023, are drept scop eficientizarea administrației publice locale și implementarea modificărilor operate la Legea nr. 225/2023 privind amalgamarea voluntară a unităților administrativ-teritoriale. Totodată, se constată că cerințele privind transparența procesului decizional și procedura generală de promovare a proiectului au fost respectate.	Autorul a luat în considerare obiecțiile și sugestiile expuse în expertiza anticorupție. Totodată a oferit explicații pentru unele modificări operate prin prezentul act normativ. De exemplu flexibilitatea APL participante de a alege centrul administrativ fie în baza criteriilor sau prin consens este o practică absolut normală. Spre exemplu în Estonia și în multe alte țări care au desfășurat reforma selectarea centrului a fost negociată de APL participante. La fel și denumirea localității

		Cu toate acestea, unele prevederi ale proiectului pot genera riscuri de integritate și vulnerabilități de corupție, determinate de formulări insuficient de clare, extinderea marjei de apreciere a autorităților și lipsa unor reguli procedurale detaliate. În special, mecanismul de selectare prin derogare a centrului administrativ al UAT amalgamate, bazat pe „consensul” grupului de lucru comun, nu stabilește clar condițiile de aplicare, modul de justificare a deciziei și garanțiile necesare de transparență și control. În aceste condiții, există riscul apariției unor influențe necorespunzătoare, favorizării anumitor unități administrativ-teritoriale și aplicării neuniforme a normelor legale. De asemenea, introducerea noțiunii de „centre unificate de prestare a serviciilor publice” fără o reglementare expresă la nivel de lege și fără stabilirea clară a modului de organizare, funcționare și finanțare poate afecta claritatea și previzibilitatea reglementării și poate crea riscuri privind utilizarea fondurilor publice. Prin urmare, se recomandă revizuirea proiectului prin luarea în considerare a obiecțiilor și recomandărilor formulate în prezentul raport de expertiză anticorupție.	amalgamate. De asta și este amalgamare voluntară. Este lipsit de temei susținerea că selectarea centrului sau a denumirii noii UAT va fi ocazie de coruptibilitate, or fiecare UAT va fi reprezentat de mai mulți reprezentanți iar proiectul deciziei va fi supus consultărilor publice. De asemenea, autorul a clarificat că există o reglementare expresă a activității Centrelor Unificate de Prestare a Serviciilor (CUPS): Hotărârea de Guvern nr.240/2023 pentru aprobarea Regulamentului privind modul de instituire și funcționare a centrelor unificate de prestare a serviciilor publice și Ordinul nr.2005-55/2023 cu privire la standardele minime pentru organizarea activității centrelor unificate de prestare a serviciilor publice